

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci Králové rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Magdaleny Ježkové a soudců JUDr. Jany Kábrtové a Mgr. Tomáše Blažka ve věci

žalobce: **Predikátní vína, a.s.**
se sídlem 691 05 Zaječí, Vinařská 484
zastoupen JUDr. Vojtěchem Mihalíkem, advokátem AK
Mikulov, Brněnská 154/32

proti
žalovanému: **Státní zemědělská a potravinářská inspekce, Ústřední inspektorát**
603 00 Brno, Květná 15

v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 1. 9. 2016, čj. SZPI/AJ671-21/2015,

takto:

I. Žaloba se zamítá.

II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Dne 27. 11. 2015 vydal správní orgán – Státní zemědělská a potravinářská inspekce, Inspektorát v Hradci Králové (dále jen „SZPI“), rozhodnutí čj. SZPI/AJ671-15/2015, kterým byl žalobce shledán vinným ze spáchání správního deliktu porušení povinnosti, stanovené předpisem Evropské unie upravujícím oblast vinohradnictví, vinařství nebo obchodu s produkty.

2. Dle tohoto rozhodnutí měl žalobce spáchat delikt, prokázaný při kontrole, a to dle § 17 odst. 11 písm. d) zákona č. 110/1997 Sb., o potravinách a tabákových výrobcích v pl. znění (dále jen „zákon č. 110/1997 Sb.“), tím, že uvedl na trh dne 2. 4. 2015 v provozovně víno na keg sudu označené údaji **Tramín víno bílé polosladké**, víno z Moldávie, alk. 12 % obj., č. š. 353, plněno ve Vinařství U Kapličky, s.r.o., Zaječí, ČR, á 50 l, celkové množství vína na provozovně 21,5 litru, které na základě výsledků laboratorních rozborů provedených v akreditované laboratoři SZPI v Brně **nevyhovělo požadavkům na enologické postupy** stanovené čl. 3 odst. 2 resp. v příloze I A nařízení Komise (ES) č. 606/2009, kterým se stanoví některá prováděcí pravidla k nařízení Rady (ES) č. 479/2008, pokud jde o druhy výrobků z révy vinné, enologické postupy a omezení, která se na ně použijí, v platném znění, když u předmětného vína **byl prokázán přídavek syntetického glycerolu**, což není povolený enologický postup, dále nevyhovělo ve znaku **přídavek vody** požadavku přílohy VIII část II odst. A bod 1 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1308/2013, kterým se stanoví společná organizace trhů se zemědělskými produkty a zrušují nařízení Rady (EHS) č. 922/72, (EHS) č. 234/79, (ES) č. 1037/2001 a (ES) č. 1234/2007, kdy všechny enologické postupy vylučují přídavek vody, kromě případů, kdy existuje zvláštní technická potřeba, což nebyl tento případ, tím v obou případech nebyl dodržen zákaz stanovený čl. 80 odst. 2 písm. a) nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1308/2013, kdy výrobky uvedené v příloze VII části II se neuvádějí na trh v Unii, pokud byly podrobeny enologickým postupům, které nejsou v Unii povoleny, čímž byla ve dvou případech naplněna skutková podstata správního deliktu dle § 39 odst. 1 písm. ff) zákona č. 321/2004 Sb., o vinohradnictví a vinařství a o změně některých souvisejících zákonů (dále jen „zákon č. 321/2004 Sb.“), kdy právnická nebo podnikající fyzická osoba se jako výrobce nebo jako osoba uvádějící produkt do oběhu dopustí správního deliktu tím, že poruší povinnost stanovenou předpisem Evropské unie upravujícím oblast vinohradnictví, vinařství nebo obchodu s produkty.
3. Citovaný produkt pak nevyhověl ani požadavku, uvedenému v příloze VIII, část I, odst. A, bod 2 písm. a) výše cit. nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1308/2013, kdy zvyšování přirozeného obsahu alkoholu v procentech objemových se provádí enologickými postupy dle oddílu B a nesmí překročit mezní hodnotu 3 % objemových ve vinařské zóně A, přičemž laboratorním rozbořem byl prokázán ethanol z přidaného cukru v množství 5,58 % obj., nebyl tak dodržen zákaz stanovený čl. 80 odst. 2 písm. c) tohoto nařízení, čímž byla naplněna skutková podstata deliktu, obdobně jak výše uvedeno.
4. Žalobce dále uvedl na trh dne 2. 4. 2015 víno na keg sudu označené jako: **Chardonnay víno bílé polosladké**, víno z EU – Španělsko, alk. 12 % obj., č.š. 2162, plněno ve Vinařství U Kapličky s.r.o., Zaječí, ČR, á 50 l, celkové množství vína na provozovně 235,25 l (5 keg sudů), které na základě výsledků laboratorních rozborů provedených v akreditované laboratoři SZPI v Brně **nebylo vhodné k lidské spotřebě z důvodu kontaminace cizorodými nebo jinými látkami a kažení**, neboť nevyhovělo ve znacích vzhled – plovoucí nečistoty, vůně a chuť, byla zjištěna oxidáza, po nežádoucích biologických procesech – mléčné kvašení, kdy se podle čl. 14 bod 2 písm. b) nařízení (ES) č. 178/2002, kterým se stanoví obecné zásady a požadavky potravinového práva, zřizuje se Evropský úřad pro bezpečnost potravin a stanoví postupy týkající se bezpečnosti potravin. Při rozhodování o tom, zda potravina není vhodná k lidské spotřebě, se podle čl. 14 bod 5 bere v úvahu skutečnost, zda není potravina s ohledem na své zamýšlené použití nepřijatelná pro lidskou spotřebu z důvodu kontaminace cizorodými nebo jinými

látkami nebo z důvodu hniloby, kažení nebo rozkladu, a proto tato potravina kontaminovaná cizorodými nebo j. látkami s oxidázou a biologickými procesy po mléčném kvašení z důvodu kažení nebyla bezpečná, **byla tedy naplněna skutková podstata správního deliktu dle § 17 odst. 1 písm. p) zákona č. 110/1997 Sb, kdy se provozovatel potravinářského podniku dopustí správního deliktu tím, že nedodrží požadavky na bezpečnost potravin podle přímo použitelného předpisu EU, upravujícího požadavky na potraviny.** Totéž víno nevyhovělo údajům o obsahu zbytkového cukru „polosladké“, uvedenému na obalu, požadavkům, stanoveným v příloze XIV část B nařízení Komise (ES) č. 607/2009, kterým se stanoví některá prováděcí pravidla k nařízení Rady (ES) č. 479/2008, pokud jde o chráněná označení původu a zeměpisná označení, tradiční výrazy, označování a obchodní úpravu některých vinařských produktů. Zde je stanoveno, že lze výraz „polosladké“ použít u vína, je-li obsah cukru vyšší, než 12 g/l nebo 18 gramů na litr, jestliže celková kyselost vyjádřená v gramech kyseliny vinné na jeden litr je nejvýše o 10 gramů nižší než obsah zbytkového cukru, nepřesahuje však 45 gramů na litr, což nebyl tento případ, když byl laboratorně zjištěný obsah cukru (glukoza + fruktoza) 10,4 g/l, čímž nebyl dodržen zákaz stanovený čl. 64 odst. 3 nařízení Komise (ES) č. 607/2009, neboť aniž jsou dotčeny podmínky pro použití popsané v části B přílohy XIV tohoto nařízení, nesmí se obsah cukru lišit o více než 1 gram na litr od údaje uvedeného na etiketě výrobku. Tím byla naplněna **skutková podstata správního deliktu § 39 odst. 1 písm. ff) zákona č. 321/2004 Sb., kdy právnická nebo podnikající fyzická osoba se jako výrobce nebo jako osoba uvádějící produkt do oběhu dopustí správního deliktu tím, že poruší povinnost, stanovenou předpisem Evropské unie, upravujícím oblast vinohradnictví, vinařství nebo obchodu s produkty.**

5. Žalovaný, za použití absorpční zásady, analogicky dle § 12 odst. 2 zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon č. 200/1990 Sb.“), uložil žalobci jako trest úhrnný a to za delikt jako jeden nejprísněji postižitelný, prokázaný při kontrole, podle § 17 odst. 11 písm. d) zákona č. 110/1997 Sb., o potravinách a tabákových výrobcích a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů (dále jen „zákon č. 110/1997 Sb.“), **pokutu ve výši 110.000,- Kč, uložil žalobci uhradit náklady laboratorního rozboru ve výši 33.900,- Kč a náklady řízení v částce 1.000,- Kč.** Napadeným rozhodnutím ze dne 1. 9. 2016 pak žalovaný **zamítl odvolání** žalobce a potvrdil výše citované rozhodnutí Státní zemědělské a potravinářské inspekce, inspektorátu v Hradci Králové, ze dne 27. 11. 2015, čj. SZPI/AJ671-15/2015.
6. Krajský soud ve věci rozhodoval dne 4. 7. 2018, kdy po dvou jednáních dospěl k závěru, že žaloba byla důvodná, rozhodnutí žalovaného ze dne 1. 9. 2016 zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení, krajský soud zhodnotil věc tak, že dokument VI 1 považoval za dostačující pro závěr o vynaložení veškerého úsilí, které lze pro distribuci dodaného vína ze třetí země požadovat po odběrateli v České republice, žádal, aby se tímto dokumentem žalovaný blíže zabýval a rovněž aby byla vyslechnuta pracovnice J. D.
7. Žalovaný podal proti rozsudku krajského soudu kasační stížnost, o níž Nejvyšší správní soud (dále jen „NSS“) rozhodl dne 17. 10. 2018 tak, že rozsudek krajského soudu zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení. Krajský soud v Hradci Králové poté znovu jednal ve věci dne 13. 2. 2019.

II. Žalobní argumentace

8. Ve včasné žalobě žalobce namítal, že se stal nechtěně součástí tzv. kauzy moldavských vín, která se poměrně významným způsobem dotkla českých dovozců vína ze zahraničí. Víno, vyrobené v Moldavsku dovezla česká obchodní společnost, a toto víno bylo prodáno mj. i žalobci. SZPI odebrala u žalobce z tohoto vína vzorky, ve kterých měl být při laboratorním zkoumání zjištěn přídavek syntetického glycerolu a vody a nadměrné množství etanolu z přidaného cukru. Žalobci je vytýkáno, že takto vadná vína uváděl na trh.
9. Nesprávnost napadeného rozhodnutí žalobce spatřuje ve třech zásadních skutečnostech, a to, že správní orgán se zcela nedostatečně vypořádal s tím, zda odpovědnost za správní delikt je odpovědností objektivní či subjektivní, bez dalšího pak vychází z toho, že se jedná o odpovědnost objektivní. Žalobce je naopak přesvědčen, že se jedná o odpovědnost subjektivní, kdy vůbec není zkoumáno zavinění na straně žalovaného. I pokud by odpovědnost za správní delikt byla objektivní, žalovaný zcela nesprávně posoudil případný liberační důvod, spočívající ve vynaložení úsilí, které bylo možno na žalobci požadovat, aby porušení povinnosti zabránil. Zjištění správního deliktu je pak založeno na laboratorních rozborech, které však nejsou kvalitní, jsou nepodložené a nepřezkoumatelné. Žalovaný se možnému přezkoumání aktivně brání, čímž dle žalobce fakticky zavádí „kabinetní justici“, která však s právem na spravedlivý proces nemá nic společného.
10. Víno bylo vyrobeno a na území ČR dodáno moldavským výrobcem a dodavatelem vína, společností IM LION-GRI SRL se sídlem Muncesti 801, Chisinau, Moldova. Žalobce uvedené víno jako víno z Moldavska prodal svému zákazníkovi. Je zcela nezpochybnitelné, a souhlasí s tím i žalovaný, že víno bylo vyrobeno v Moldavsku. Následně bylo dopraveno do ČR, kde ho nakoupil žalobce za účelem prodeje svým zákazníkům. Tyto skutečnosti dokládá úplný řetězec všech listin, požadovaných právními předpisy, které víno doprovázely.
11. Vína z Moldavska dovážená nepodléhají od 1. 1. 2014 jakýmkoliv kvótám, clo je stanoveno v nulové sazbě. Evropská unie tak členským zemím a jednotlivým osobám obchodujícím s vínem vyslala jasný signál – je žádoucí, aby víno z Moldavska bylo obchodováno na trhu EU, je shledáváno jako kvalitní obchodní artikl, kdy je jednoznačným zájmem EU, aby se tento dostal na území členských států. EU si jistě musela být vědoma, že absence kvót a cla zapříčiní významný nárůst objemu vína, dovezeného z Moldavska, to však nemělo být rizikem, neboť EU již v té době (27. 6. 2008) přijala nařízení č. 555/2008, kterým se stanoví prováděcí pravidla k nařízení Rady (ES) č. 479/2008 o společné organizaci trhu s vínem, pokud jde o programy podpory, obchod se třetími zeměmi, produkční potenciál a kontroly v odvětví vína. Zde byla zavedena pravidla, na základě kterých měla být zajištěna kvalita a nezávadnost vín dovážených ze třetích zemí na území EU. Primárním institutem tohoto zajištění je doklad VI1, který vždy musí doprovázet víno ze třetích států na území státu, který je součástí EU. Citovaný dokument musí vždy obsahovat **laboratorní rozbor vína**, prokazující jeho základní kvalitativní vlastnosti – celkový obsah alkoholu v objemových %, skutečný obsah alkoholu v objemových %, celkový suchý extrakt, celkový obsah kyselin, obsah těkavých kyselin, obsah kyseliny citronové, celkový obsah oxidu siřičitého. Dále musí obsahovat **potvrzení Evropskou unií schváleného a autorizovaného státního orgánu země vývozu**, o tom, že víno odpovídá definicím nebo kategoriím výrobků z révy vinné přijatým Evropským společenstvím a bylo vyrobeno za použití

enologických postupů doporučených a zveřejněných OIV (Mezinárodní organizace pro révu a víno) a schválených Společenstvím. Víno, o němž bylo rozhodováno, bylo opatřeno těmito dokumenty po celou dobu jeho obchodování, tedy již z Moldavska prvnímu kupujícímu v ČR i při jeho převodu na žalobce. Žalobce tam měl při nákupu vína k dispozici doklady, poukazující na jeho bezvadnost a tyto byly dokumentem, požadovaným právními předpisy EU, potvrzeným státním orgánem země výroby. Zde žalobce poukazuje na samotný smysl a účel citované povinnosti dovozců vína ze třetích zemí a je názoru, že jistě nemělo jít o komplikování obchodu s vínem či jinou zbytečnou administrativní zátěž, tedy, naopak mělo jít o nákup bez obav, s důvěrou v nezávadnost, aniž by musela být u každé dodávky vína tato opatřována zvláštním rozbořem, nákladným a zdoluhavým. Žalobce je přesvědčen, že obchodoval pouze s vínem, u kterého byla jeho bezvadnost potvrzena zcela v souladu s právem EU.

12. Žalobce je přesvědčen, že smyslem výše citovaného byla ochrana obchodníků s vínem a spotřebitelů v EU, z proběhlého správního řízení však paradoxně vyplývá, že je trestán za to, že jednal zcela souladně s nařízením, vydaným Evropskou unií a se zde stanovenými pravidly. Pokud by nařízení EU neexistovalo, víno by nebylo doprovázeno požadovaným dokumentem, žalobce by víno pocházející z Moldavska vůbec neodebral. Nebylo by totiž opatřeno potvrzením o bezvadnosti a výsledkem laboratorního rozboru, nemělo by jakýkoliv podnikatelský smysl takové víno po jeho dovozu laboratorně zkoumat na zdejším území. Z rozhodnutí žalovaného plyne, že uváděný dokument není nijak pádným argumentem pro důvěru v kvalitu vína, s tím, že žalobce si mohl sám test na přítomnost glycerolu, vody a etanolu provést. Žalobce s takovým postojem nesouhlasí, neboť je jím potírán smysl i účel předmětného institutu. Žalovaný uvádí ve svém rozhodnutí, že žalobce pouze pasivně spoléhal na správnost údajů předmětného dokumentu, avšak žalobce pouze jednal v souladu s právním řádem, majícím za to, že daný institut, který vyžaduje provedení laboratorního rozboru a certifikaci orgánem autorizovaným Evropskou unií, je jednáním odpovídajícím náležité péči. Žalobce je přesvědčen, že svým povinností dostál a obchodoval s vínem přesně tak, jak Evropské společenství vyžaduje. Pokud by pak chtěl žalovaný chránit spotřebitele, měl na úrovni EU vyvolat jednání a zamezit dovozu vína z Moldavska, pokud orgán, autorizovaný EU deklaruje nezávadnost vína, které je posléze shledáno závadným. Sankcí by měl být totiž dotčen právě Moldavský stát a jeho producenti vína, nikoliv subjekt, který „naletěl“ systému, vytvořenému EU, který jednal s důvěrou. Radu SZPI, aby si takovou záležitost žalobce vyřešil v rámci soukromých obchodních vztahů s moldavským výrobcem vína, žalobce nespatřuje jako hodnou správního orgánu, který chce řádně vykonávat svoji činnost.
13. K výše uvedené argumentaci pak žalobce připomíná, že sám žalovaný má stejnou funkci jako státní orgán Moldavska, který dokument VI1 vydává jako potvrzení o bezvadnosti vína. Dle jeho současného tvrzení však toto nemá žádnou váhu a je absolutně zbytečné a orgán nenese jakoukoliv odpovědnost, neboť obchodník s vínem si má nezávadnost vína zjistit sám vlastní cestou. Jinými slovy, zřejmě žalovaný považuje vydaný dokument v tomto smyslu za zbytečnost, hodnoty laboratorního rozboru určuje odhadem či losem. Jeho výrok obsažený v rozhodnutí o odvolání zní – „Z výsledků laboratorních rozborů provedených akreditovanou laboratoří SZPI je zřejmé, že i po zavedení dokladu VI1 nelze na pravdivost údajů v něm uvedených zcela spoléhat“. Žalovaný tak dokumenty VI1 považuje za nespolehlivé, ode dne, kdy toto zjistil, však neučinil jediný krok, kterým by inicioval změnu tohoto institutu. Žalovaný tedy pouze uděluje pokuty, aniž by trh a

samotného spotřebitele chránil. Žalobce a dovozci vína pak trpí tím, že jednají v souladu s legislativou, která je dle SZPI vadná. Taková vada by však měla být řešena nápravou, nikoliv ponecháním v původním stavu za současného pokutování osob, které podle ní jednaly.

14. Testování vína za účelem jeho laboratorní kontroly provádí na území ČR zásadně žalovaný, jiné laboratoře k tomu nejsou uzpůsobeny a akreditovány, zasílání vzorků do zahraničí (např. Francie) je pak časově velmi náročné a nákladné. Otázkou zůstává, zda by takovým testům žalovaný důvěřoval a jak by se k nim stavěl. Náklady na provedení laboratorních testů činí dle žalovaného 33.900,- Kč, je nemyslitelné, aby účastník při nákupu vína v hodnotě 2.500,- Kč nechal toto prověřovat laboratorním zkoumáním, drahým 13x více než je celková cena vína. Takový rozbor by měl své opodstatnění, pokud by nezávadnost vína nebyla deklarována uvedeným dokumentem VI1.
15. Za zásadní fakt žalobce považuje skutečnost, že byl s výsledky laboratorních testů u vzorků odebraných 2. 4. 2015 seznamován až 19. 5. 2015. Je obecně známou skutečností, že výsledky rozborů zná žalovaný poměrně brzo po zahájení rozboru. Personální a technické zabezpečení SZPI nemůže být omluvou pro takto značné prodlení mezi odběrem vzorku a seznámením žalobce s jeho výsledkem. Na jedné straně žalovaný vyžaduje, aby měl žalobce dokument VI1 a nechal si dělat další rozborů a dostal tak aktivnímu předcházení správního deliktu, na druhou stranu sám není schopen řádně a kvalitně provádět svou činnost - mohl v dílčím posudku informovat žalobce, že víno není souladné s právním řádem a ochránit tak spotřebitele. Žalobce je jinými slovy přesvědčen, že k „ohrožení spotřebitele“ v daném případě přistoupila sama SZPI svým laxním postupem. Dále se žalobce vyjadřuje k délce uskladnění vína, pokud by měl jednat tak, jak uvádí žalovaný, tedy uskladnit víno po celou dobu, než jej nabídne zákazníkům, a to za situace, kdy taková povinnost není uložena všem účastníkům trhu, dostal by se do jasné konkurenční nevýhody, mohlo by dojít k znehodnocení vína a k růstu nákladů na jeho ošetření. Žalobce je přesvědčen o tom, že EU si při stanovení postupu byla zcela zřejmě vědoma ekonomické a časové nákladnosti a praktické nerealizovatelnosti naznačeného postupu obchodníků s vínem, proto zavedla opatřování vína dokumentem VI1. Žalobce nemohl vadnost vína zjistit na základě jeho senzorických a chuťových vlastností, neboť v tomto ohledu bylo víno zcela v pořádku, včetně chutě, vůně, i vzhledu.
16. Žalobce dále poukazuje na chybné vypořádání otázky odpovědnosti na straně žalobce, tuto považuje za objektivní, subsidiárně použitelným předpisem v případě správního trestání je však zákon č. 200/1990 Sb., který za základní znak odpovědnosti stanoví zavinění. Objektivní odpovědnost není obecným a základním druhem odpovědnosti, musí ji výslovně stanovit právní předpis, což v daném případě nenastalo a žalovaný na něj ani neodkazuje. Úmysl či nedbalost pak vůbec zjišťována nebyla. V dalším pak žalobce odkazuje na vydání Teorie práva z r. 2003, 2008 a komentář k §§ 2055 – 3014 Občanského zákoníku, které komentují tuto otázku ve smyslu odpovědnosti v právu veřejném jako odpovědnosti za protiprávní jednání, s tím, že dodává, že pokud by i jeho odpovědnost za správní delikt skutečně objektivní byla, je třeba tento závěr řádně odůvodnit, v opačném případě je odpovědnost za správní delikt subjektivní a obligatorním znakem je pak zavinění, buď ve formě úmyslu, nebo nedbalosti. Na zjišťování tohoto aspektu odpovědnosti však žalovaný zcela rezignoval, čímž své rozhodnutí zatížil další vadou. V dalším pak žalobce poukazuje na to, že i pokud by jeho

odpovědnost byla posuzována jako objektivní, tato není absolutní a je možné se z odpovědnosti liberovat, s ohledem na vynaložení veškerého úsilí, které bylo možno požadovat, aby k porušení povinnosti nedošlo. Pokud by žalobce koupil z Moldavska víno, které by neprovázel dokument VI1, bylo by jistě na místě hovořit o tom, že dostatečné úsilí vynaloženo nebylo. Pokud však jednal v souladu s právním řádem a kvalitu a nezávadnost nechal zkontrolovat zprostředkovaně státním orgánem autorizovaným EU, toto úsilí, které po něm je možné spravedlivě požadovat, jednoznačně naplnil.

17. Dále žalobce v žalobě připomíná problém laboratorních rozborů, o nichž lze mít značné pochybnosti. V kauze moldavských vín byla mj. kontrolována i obchodní společnost Vinařství Noemi s.r.o., u které bylo kontrolováno víno bílé Traminer, č.š. 180/15. Vzorek tohoto vína byl odebrán dne 29. 4. 2015, z tohoto vyplývá, že přídavek vody měl činit 79 %. Totéž víno bylo odebráno dne 21. 5. 2015 u zákazníka spol. Vinařství Noemi s.r.o. (ve vinotéce), kdy byl zjištěn přídavek vody pouze v rozsahu 41 %. V obou případech se jedná o totéž víno stejné šarže. Je záhadou, jak žalovaný dospěl k takto rozlišným zjištěním, neboť majitel vinotéky by z neznámého důvodu musel extrahovat z vína 28 % původně údajně přidané vody, přičemž by ale do tohoto vína musel přidat a doplnit jeho další součásti (např. skutečný obsah allkoholu, alkohol celkový, obsah cukru, maltosu, sacharózu, glycerol, acesulfam K, sacharin, aspartam, cyklický diglycerol). Toto se zdá být nepravděpodobné, až nereálné a spíše se nabízí vysvětlení, že laboratorní testy, prováděné žalovaným, nejsou kvalitní, jsou chybné a nepřesné, a „provinění“ je neodborně a nekvalifikovaně podloženo. Žalovaný se tímto důkazem vůbec nezabývá, poukazuje na to, že toto víno není předmětem řízení. Žalobce je však toho názoru, že pokud je spáchání správního deliktu odůvodněno výlučně laboratorními rozborů, bylo by vhodné, aby tyto byly nadány alespoň jistou mírou kvality, což se v daném případě nestalo. Žalovaný shledal ve víně přídavek etanolu, glycerolu a vody, případně pouze glycerolu a vody, případně pouze vody, ve všech ostatních kontrolovaných znacích však jakékoliv odchylky od norem stanovených právním řádem, zjištěny nebyly. To má dle názoru žalobce dva dopady, a to

- Přídavek vody v rozsahu např. 87 % do vína vypadá samozřejmě na první pohled hrozivě a žalovaný jej tak i prezentuje. Nebyl však schopen vysvětlit, co vlastně tento údaj znamená. Znamená údaj o přítomnosti 61 % vody ve víně, že v nápoji, který zákazník koupil jako víno, je ve skutečnosti pouze 39 % tohoto vína a zbytek je voda z vodovodu? Proč by žalobce k takovým úpravám vína přistupoval? U takového vína by již s ohledem na chuť každý, i naprostý laik zjistil, že se o víno fakticky nejedná, neboť takový nápoj bude vodou, avšak v takovém případě je nemožné, aby nebyly rozporovány senzorické vlastnosti vína, přičemž by zároveň obsah alkoholu a další hodnoty byly zcela v pořádku. Každé víno obsahuje 10 – 15 % etanolu, ve zbytku pak kyseliny, třísloviny, cukry, aromatické látky, barvivo apod., a dále zejména právě vodu, a to v rozsahu desítek % objemu vína. Voda se ve víně nachází zcela přirozeně, je jeho většinovou součástí. Žalovaný nikdy neodůvodnil, jakým způsobem zjistil, že se v případě nadepsaného vína nejedná o vodu fyziologickou, avšak uměle přidanou.
- Protože by skutečný přídavek vody byl na vlastnostech vína jednoznačně poznat, a je skutečností, že víno není přirozeně „vodyprosté“ a vodu jednoduše obsahuje, neboť se jedná o jeho přirozenou součást, považuje žalobce za evidentní, že voda ve víně pochází již z jeho výroby.

18. V napadeném rozhodnutí žalovaný sděluje, že zjištěný přírůstek vody (61 %) je přírůstkem do vody pocházející z hroznů révy vinné (či spíše její náhradou), a to pravděpodobně před fází fermentace. Mělo by toto dle jeho názoru proběhnout tak, že vinař z moštu odstraní 61 % přirozené vody a tuto nahradí vodou pitnou. Tento závěr žalovaného považuje žalobce za absurdní, proč by k takovému zásahu mělo docházet? Takový závěr žalobce považuje za nesmyslný, učiněný pouze za účelem jeho potrestání. Neodborné provedení testů žalobce namítal již před orgánem I. stupně, bylo mu tvrzeno, že přírůstek vody a nadlimitní množství etanolu z přidaného cukru je zjišťováno porovnáním s údaji v databázi zpracované společností EUROFINS, která k tomu má být certifikována. Skutečností však je, že jedinou „certifikací“, o níž žalovaný opírá využívání předmětné databáze, je dopis ze dne 25. 8. 2006, který považuje žalobce pouze za zdvořilostní korespondenci a který nemůže nic dokládat. Uvádí obsah této certifikace –

„Tímto osvědčujeme, že databáze autentických výrobků dodávaných spolu s výkladovým modulem v rámci SNIF-NMR@CONCEPT jsou spolehlivé. Analytické údaje byly získány akreditovanými postupy laboratorů Eurofins. Naše akreditace Komise francouzské akreditace Cofrac dle č. 1-0287 pokrývá jak analýzu, tak i výklad. Naše postupy pro odběr vzorků ovoce jsou obdobné existující regulaci ES v kontextu Evropské databáze vína a odpovídající vzorky jsou vždy analyzovány v rámci naší akreditace. Referenční mřížky stabilních izotopů poskytované našim zákazníkům jsou statistickými limity autentických vzorků příslušné odrůdy ovoce a regionu. Dle našeho názoru tyto databáze poskytují spolehlivý prostředek testování autentičnosti neznámých výrobků vyrobených ze stejného druhu ovoce a majících stejný původ“.

19. Žalobce dodává, že není možné očekávat, že by vlastník tohoto komerčního produktu, prodávaného třetím osobám, sdělil, že dle jeho názoru jím nabízená databáze není spolehlivá. Se skutečnou autorizací však tento dopis nemá cokoli společného.
20. Žalobce se dále vyjadřuje k výši uložené pokuty, s tím, že by mu mělo být v takovém případě osvětleno, jaké údaje jsou do předmětné soukromým dopisem „certifikované“ databáze zahrnuty, s tímto však žalovaný žalobce neseznámil, rozhodnutí tak je nepřezkoumatelné, neboť nejsou známy údaje, o které žalovaný své rozhodnutí opírá – tedy o vínech, s nimiž bylo žalobcem obchodované víno porovnáváno. Žalovaný zmiňuje, že v dané databázi je 13 000 vzorků vína, pro posouzení dané věci je však důležité množství moldavských vín odpovídající odrůdy, oblasti a ročníku. Žalovaný byl požádán o sdělení informací o moldavských vínech, o jejich množství, žádosti byly zamítnuty. Informace o této databázi tedy nejsou k dispozici, ač dle ní žalovaný ukládá pokuty. Ministerstvo zemědělství proto napadené rozhodnutí žalovaného zrušilo, ani tak žalovaný informace nepodal. Žalobce tak má sdělení přímo od spol. Eurofins, která sice přesný počet moldavských vín v databázi neuvedla, nicméně potvrdila, že se jedná o méně než 50 vzorků. Toto považuje žalobce za zcela zásadní. Vzhledem k počtu odrůd, pěstovaných v Moldavsku, k počtu ročníků vína, které by se měly od vzniku databáze objevit a s ohledem na různé vinařské oblasti a lokality, by bylo jen náhodou, pokud by v předmětné databázi byl alespoň jeden vzorek, s nímž by bylo lze porovnat víno, shledané žalovaným jako vadné. SZPI tedy zcela zřejmě neměla dostatečně reprezentativní výběr vzorků a nemohla tak dospět k relevantním výsledkům. Žalobce uzavírá, že je přesvědčen, že odebraný vzorek nebylo s čím porovnávat. K tomuto navrhl žalobce výpovědi osob, provádějících dané rozborů.

21. V dalším se žaloba zabývá problémem vína Chardonnay ze Španělska, které nevyhovělo ve znacích vzhled, vůně a chuť, neboť v něm byly plovoucí nečistoty a vůně a chuť po nežádoucích biologických procesech. Vada se projevovala chutí a vůní po kysaném zelí se silážovými tóny. Žalobce nepopírá v tomto směru, že v jednom z keg sudů došlo k mléčnému kvašení, které uvedené vady vína způsobilo. Tato vada byla s ohledem na její charakter seznatelná již na první pohled, a to i laikem. Účastník řízení toto sám zjistil, aniž by k tomu potřeboval laboratorní rozbor a víno z tohoto jednoho sudu stáhl okamžitě z oběhu a zlikvidoval. Jakýkoliv obchodník s vínem nemůže neustále kontrolovat veškeré naskladněné víno, kdyby tak neustále i činil, došlo by k jeho znehodnocení. K vadě vína došlo z důvodu netěsnící gumičky na hlavě sudu, kdy se tam dostal kyslík, a došlo ke spuštění mléčného kvašení. K ohrožení spotřebitelů však nedošlo a dojít nemohlo, neboť víno bylo zlikvidováno před samotnou distribucí zákazníkovi, není myslitelné, aby obchodník s vínem takové víno prodával, primárně by tím poškozoval své dobré jméno a pověst. Z povahy mléčného kvašení vyplývá, že anaerobní bakterie přeměňují cukr na kyselinu mléčnou, octovou a CO₂. Tento proces ve víně již začal, došlo k poklesu cukru ve víně, toto bylo sice označeno jako polosladké, avšak obsahovalo méně cukru, než vyžaduje toto označení. Žalobce si je vědom, že došlo k uvedené vadě vína mechanickým poškozením obalu (keg sudu), kdy žalobce, aniž by sud narazil, neměl možnost tuto vadu zjistit, okamžitě po naražení a zjištění vady víno zlikvidoval. Dostál tedy své povinnosti, vadné víno na trh neuvedl, nemohl se proto dopustit uvedeného právního deliktu. Vadný sud byl opraven. Víno likvidovala paní J. D., žalobce navrhl její výpověď jako svědka, provedena v řízení však nebyla. Tvzení o likvidaci vína považuje SZPI za účelové, ovšem takové víno je neprodejné. Žalobce navrhl zrušení obou správních rozhodnutí z výše uvedených důvodů, pokud by soud dospěl k závěru o spáchání správního deliktu, navrhuje s ohledem na všechny okolnosti věci upustit od uložení sankce, případně tuto snížit.

III. Vyjádření žalovaného

22. Z písemného vyjádření žalovaného ze dne 19. 1. 2017 vyplývá, k žalobcovu tvrzení, že jednal zcela s důvěrou v systém, který vytvořila EU, a dostal všem svým povinnostem, že podobnou funkci při vydávání dokladů VI1, jakou má při vývozu moldavských vín příslušný moldavský státní orgán, vykonává při vývozu tuzemských vín inspektorát SZPI v Brně. Těmito námitkami se žalovaný zabýval v odůvodnění svého rozhodnutí v bodě A). Žalobce má nepochybně pravdu v tom, že problematice dovozu vína z tzv. třetích zemí věnuje EU náležitou pozornost a tato oblast je regulována přímo použitelnými právními předpisy. Z právní úpravy vyplývá, že při dovozu vinařských produktů do EU je třeba předložit osvědčení vystavené subjektem třetí země, ze které výrobek pochází, a zprávu o výsledku analýzy, vystavenou úřední laboratoří uznanou třetí zemí, ze které výrobek pochází (je-li určen k přímé lidské spotřebě). Osvědčení a zpráva o výsledku rozboru se pro každou zásilku určenou pro dovoz do EU vyplňují na samostatném dokladu VI1. Ve zprávě o výsledku analýzy jsou uvedeny analytické vlastnosti výrobku (celkový obsah alkoholu, skutečný obsah alkoholu, celkový suchý extrakt, celkový obsah kyselin, celkový obsah oxidu siřičitého, obsah těkavých kyselin, a obsah kyseliny citronové). V sekci osvědčení je uvedena formulace, že výrobek je určen k přímé lidské spotřebě, odpovídá definicím nebo kategoriím výrobků z révy vinné přijatým EU a byl vyroben za použití enologických postupů, doporučených a zveřejněných OIV či schválených EU. Ve vztahu k textu osvědčení se jako problematické

jeví, že zde není obsažena bližší specifikace toho, na základě jakých analýz byl daný závěr učiněn. Nejsou zde tedy zachyceny laboratorní analýzy či jejich výsledky, kterými by byly uvedené skutečnosti prokázány, ale je pouze stroze konstatována souladnost dováženého produktu s výše uvedeným. Víno uváděné na trh žalobcem nevyhovělo požadavkům právních předpisů EU z důvodu přídavku vody, přídavku syntetického glycerolu a zvýšené hodnotě ethanolu z přidaného cukru. Konkrétní výsledky analýzy zaměřené právě na tyto konkrétní ukazatele mezi náležitosti dokladu VI nepatří, a nelze tak vyloučit, že analýza těchto ukazatelů nebyla v Moldavsku jako zemi původu vína vůbec prováděna. Doklady VI1 doprovázející zásilky vín ze zemí mimo EU nejsou způsobilé s jistotou prokázat, že by dané produkty nebyly podrobeny nepovoleným enologickým postupům; pouze bez dalšího tvrdí, že byly splněny náležitosti pro vývoz těchto produktů z Moldavska do EU. To ale bylo v posuzovaném případě vyvráceno pomocí laboratorních rozborů, provedených akreditovanou laboratoří SZPI na základě akreditovaných metod. Z výsledků těchto rozborů je zřejmé, že předmětné produkty byly podrobeny nepovoleným enologickým postupům, a proto je na základě ustanovení čl. 80 odst. 2 nařízení (EU) č. 1308/2013 nelze uvést na trh. Je přitom nutno si rovněž uvědomit, že v posuzované věci bylo s daným vínem obchodováno jako s vínem sudovým. V takových případech je velmi těžko prokazatelné, v které fázi výroby a distribuce bylo víno podrobeno nepovoleným enologickým postupům, nelze totiž vyloučit, že obsah příslušné nádoby bude v průběhu doby upravován a měněn.

23. Žalobce ve svých vyjádřeních připouští, že pasivně spoléhal na správnost údajů uvedených v dokladu VI1 a na bezvadnost obchodovaných produktů, a sám žádnou aktivitu, směřující k ověření analytických znaků těchto produktů neuskutečnil. Vždy je samozřejmě možné polemizovat nad tím, kde je hranice mezi pasivním a aktivním přístupem, skutečností však je, že žalobce nedoložil, že by si nechal provést jakýkoli laboratorní rozbor předmětných vín. Za stavu, kdy žalobce obchoduje s víny pocházejícími z tzv. třetích zemí, aniž by si ověřil jejich kvalitu provedením rozboru, žalovaný setrvává na svém názoru, že přístup žalobce nelze považovat za natolik aktivní, aby se ze své odpovědnosti vyvinil, neboli liberoval. Žalobce dle názoru žalovaného nevynaložil veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby porušení dané právní povinnosti zabránil ve smyslu ustanovení § 40 odst. 1 zákona č. 321/2004 Sb. Tvzení žalobce, že je mu přičítáno k tíži, že jednal zcela souladně s právními předpisy, považuje žalovaný za čistě účelové. Skutečnosti, které byly správním orgánem I. stupně přičteny při úvaze o výši pokuty k tíži žalobce, jsou jasně specifikovány jak v prvoinstančním rozhodnutí, tak v rozhodnutí žalovaného, a tato skutečnost mezi nimi nefiguruje. Žalovaný netvrdí, že doklady VI1 jsou ze své podstaty zbytečné, tyto doklady plní důležitou funkci při obchodování se zeměmi mimo EU. Je pravdou, že inspektorát SZPI v Brně vystavuje doklady VI1 při vývozu tuzemských vín do tzv. třetích zemí. Práva na vyplňování těchto dokumentů při exportu vín z ČR byla tomuto inspektorátu udělena Komisí ES – výborem pro víno, a to již v roce 1992. Inspektorát SZPI v Brně danou činnost vykonává zodpovědně, ovšem nemůže ze své pozice ovlivnit to, jak probíhá vystavování dokladů VI1 v tzv. třetích zemích. Jak žalovaný uvedl už v žalobou napadeném rozhodnutí, vína dovážená na území EU z Moldavska jsou v poslední době považována za problematickou komoditu, pokud se jedná o jejich jakost. Ministerstvo zemědělství (mimo jiné i prostřednictvím SZPI) v souvislosti s opakovanými zjištěními týkajícími se nevyhovujících vín původem z této tzv. třetí země úzce spolupracuje s kontaktními místy v ostatních evropských zemích tak, aby byl dovoz závadných vín co

nejvíce omezen a minimalizován. Žalovaný se ohrazuje proti tvrzení žalobce, že by snad měl ve své dozorové činnosti těžit z nedostatků platné právní úpravy. Posláním SZPI jako orgánu dozoru je chránit spotřebitele před těmi subjekty, které právní předpisy obcházejí a získávají tak neoprávněné výhody ve srovnání se svými konkurenty, kteří tyto předpisy dodržují.

24. Žalovaný k problému akreditace rozborů uvádí, že pro potřeby učinění závěrů v rámci úřední kontroly mají relevanci rozborů, které byly provedeny akreditovanými metodami na vzorcích odebraných při úřední kontrole dne 2. 4. 2015, žalobce nepožádal o odběr vína pro doplňující odborný posudek ve smyslu čl. 11 odst. 5 a odst. 6 nařízení (ES) č. 882/2004, o úředních kontrolách za účelem ověření dodržování právních předpisů týkajících se krmiv a potravin a pravidel o zdraví zvířat a dobrých životních podmínkách zvířat (dále jen „nařízení (ES) č. 882/2004“). Tyto rozborů musejí být provedeny buď v tuzemské, nebo v zahraniční laboratoři, která disponuje potřebnou akreditací. Lze konstatovat, že náklady za provedené laboratorní rozborů odpovídají tomu, kolik nedostatků u odebraných vzorků vín bylo zjištěno. Ze spisu je zřejmé, že žalobce byl s výsledky laboratorních rozborů předmětných produktů seznamován po uplynutí 47 dnů po odebrání vzorků. Den seznámení žalobce s výsledky rozborů přitom úzce časově navazoval na den ukončení zkoušek v laboratoři: zkoušky předmětných vín byly prováděny ve dnech 3. 4. 2015 – 14. 5. 2015, výsledky zkoušek byly s žalobcem projednány dne 19. 5. 2015. Prodlení mezi odběrem vzorků a seznámením účastníka řízení s výsledky laboratorních rozborů nelze zkrátit účastníkem navrženým postupem (vyhotovením dílčího posudku), a to vzhledem k tomu, že nelze vyvozovat jakékoliv závěry předtím, než proběhnou zkoušky v laboratoři. Účastníka řízení nelze neoficiálně vyvozovat o zjištění, že odebraný produkt byl shledán jako nevyhovující, neboť podkladem pro prokázání tvrzení o nevyhovujícím produktu může být pouze laboratorní posudek a protokol o zkoušce. Účastník řízení totiž může postup správního orgánu akceptovat pouze za zachování tohoto postupu. Z uvedeného přehledu je zřejmé, že nevyhovující výsledky laboratorních rozborů byly s žalobcem projednávány v rámci možností co nejdříve po provedení těchto rozborů. K možnému ohrožení spotřebitelů došlo již tím, že žalobce předmětné produkty za účelem prodeje skladoval, a bylo na něm, zda bude i přes provedené odběry vzorků toto zboží dále prodávat. Když žalobce dané produkty prodával dál, lze předpokládat, že se mohly dostat k dalším spotřebitelům. Pokud by žalobce produkty skladoval a čekal by s jejich prodejem na výsledek rozhodnutí ve správním řízení, sice by tato vína uváděl na trh, ale za těchto okolností by bylo možno spíše uvažovat o případné liberaci než v daném případě. Odpovědnost za dodržení požadavků právních předpisů je plně na žalobci jako provozovateli potravinářského podniku. Ohledně nemožnosti rozpoznat vady vín na základě senzorických vlastností žalovaný poukazuje na to, že skutečnost, že konstatované nedostatky byly zjistitelné pouze laboratorním rozbořem (nejednalo se tak o zjevné vady produktů), byla vzata v úvahu při určování výše pokuty a byla posouzena ve prospěch žalobce.
25. Dále žalovaný k námitce o problematice spáchání správního deliktu v právní teorii uvedl, že je přesvědčen o to, že tím, že žalobce uváděl na trh víno, které bylo podrobeno nepovoleným enologickým postupům, spáchal správní delikt. Správní delikty se dle právní teorie obecně člení na přestupky a tzv. jiné správní delikty. Žalobce se v daném případě nedopustil přestupku (ve smyslu zákona č. 200/1990 Sb.), nýbrž tzv. jiného správního deliktu. Zatímco u přestupků se uplatňuje subjektivní odpovědnost

(odpovědnost za zavinění, a zavinění ve formě úmyslu či nedbalosti je třeba prokazovat), u tzv. jiných správních deliktů se uplatňuje objektivní odpovědnost (odpovědnost za výsledek, kde není zapotřebí prokazovat zavinění). Subjektivní odpovědnost není u skutkových podstat tzv. jiných správních deliktů stanovena. Skutečnost, že odpovědnost právnických a podnikajících fyzických osob za správní delikt je v potravinovém právu koncipována jako objektivní, vyplývá i z ustálené judikatury správních soudů. Žalobce jakožto provozovatel potravinářského podniku, který uvádí na trh potraviny, nese podle zákona objektivní odpovědnost za zjištěný nedostatek týkající se jeho činnosti. Konstrukce objektivní odpovědnosti není absolutní, provozovatel se může z odpovědnosti „vyvinut“, resp. za správní delikt neodpovídat, prokáže-li, že vynaložil veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby porušení povinnosti zabránil (§ 40 odst. 1 zákona č. 321/2004 Sb.). Podle názoru žalovaného žalobce v posuzovaném případě však aktivní činnost nad rámec svých zákonných povinností neprokázal – zde odkaz na rozsudek KS v Brně ze dne 7. 12. 2009, č. j. 30 Ca 17/2008-35, kde soud poukazuje na nutnost prokázání „veškerého úsilí“, resp. na aktivní činnost pachatele deliktu). Odkaz na porušení právních povinností dodavatelem, nebo pasivní spoléhání se na existenci dokladu VI1 nelze považovat za vynaložení veškerého úsilí ve smyslu shora citovaného ustanovení.

26. Žalovaný odmítá zpochybňování kvality rozborů vinařských produktů prováděných laboratořemi SZPI ze strany žalobce. Tuto námitku žalobce v odvolání neuplatňoval, i když tvrdí, že ji již uplatňoval. Žalovaný proto ve svém vyjádření přibližuje metodu, která byla v rámci laboratorních rozborů využita (daná námitka byla vznesena jiným subjektem – Vinařstvím U Kapličky s.r.o., který je zastupován stejným advokátem, v rámci jiného správního řízení - SZPI/AO787/2015). Pokud se jedná o laboratorní rozbor vína za účelem zjištění, zdali do něj nebyla přidána voda, tento rozbor je v laboratořích SZPI prováděn pomocí stanovení poměru stabilních izotopů kyslíku $^{18}\text{O}/^{16}\text{O}$ (vyjádřeného jako delta 18O) metodou OIV-MA-AS2-12:R2009 [Method for $^{18}\text{O}/^{16}\text{O}$ isotope ratio determination of water in wines and must]. Předmětná metoda je publikována ve Sborníku mezinárodních metod rozboru vína a moštu - Compendium of International Methods of Wine and Must Analysis – který je veřejně dostupný. Pro účely akreditace je tato metoda zapracována do řízeného dokumentu Metoda SZPI 4903 Stanovení poměru stabilních izotopů kyslíku $^{18}\text{O}/^{16}\text{O}$ (vyjádřeného jako delta 18O) ve vodě pomocí hmotnostní spektrometrie izotopových poměrů (IRMS) – stanovení přídatku vody do produktů vinné révy, kde je v kapitole 11. rozšířena o pravidla interpretace naměřených výsledků. Naměřené výsledky jsou srovnávány v interpretačním modulu EUODIAG s databází přirozených hodnot, které reprezentují přirozený rozptyl hodnot pro vodu v autentických vínech dané geografické oblasti a pitné vody. Interpretační modul EUODIAG je součástí produktu "SNIF-NMR®Concept", jehož každý modul splňuje požadavky normy EN ISO/IEC 17 025 „Obecné požadavky na odbornou způsobilost zkušebních a kalibračních laboratoří“. Pomocí pravděpodobnostní analýzy se vyhodnotí zastoupení vody původem z hroznů a z přidané vody ve vzorku na úrovni spolehlivosti 95%. Výstupem z interpretačního modulu EUODIAG je soubor hodnot (interval), deklarující složení vzorku od minimálního až po maximální zastoupení sledovaného parametru. Jako výsledek je použita hodnota minimálního obsahu vody jiného původu než z hroznů révy vinné, přičemž je vždy zohledněna rozšířená nejistota stanovení. Použitím nejnižší možné hodnoty obsahu přidané vody laboratoř SZPI v nejvyšší možné míře zohledňuje získané

hodnoty obsahu vody ve prospěch kontrolovaných osob. Autenticitu databáze, spolehlivost uvedených dat i jejich interpretaci pomocí interpretačního modulu EURODIAG, jakož i celého produktu "SNIF-NMR®Concept" garantuje firma Eurofins, akreditovaná podle Cofrac (Comité français d'accrédiation) č. 1-0287 certifikátem vydaným pro potřeby laboratoře SZPI dne 25. 8. 2006 v Nantes manažerem kvality Eurofins Scientific Analytics. SZPI disponuje databázemi EUROFINS pro jednotlivé země EU a mimo EU, které jsou producenty vína. V rámci těchto databází je i soubor izotopových hodnot pro Moldavsko, který poskytuje vztažné hodnoty jak pro vyhodnocení přidané vody, tak i pro zjištění zvýšení přirozeného obsahu alkoholu v procentech objemových z přidaného cukru do produktů vinné révy. Používané databáze EUROFINS jsou vytvořeny jako certifikovaný komerčně dostupný produkt. Firma EUROFINS ve svém certifikátu deklaruje, že jejich tvorba počínaje vzorkováním je obdobná jako při sběru dat dle Nařízení (ES) č. 555/2008, v jehož čl. 87 a násl. je právně zakotvena tvorba Databanky analytických hodnot vinařských výrobků včetně výsledků izotopových rozborů (databáze je nezbytné v pravidelných intervalech aktualizovat, což SZPI činí, když jejich aktuálnost je pravidelně ověřována). Vzhledem k tomu, že Moldavsko není členem EU, a vystupuje tedy jako tzv. třetí země, nelze jej plně zařadit pod režim Databanky analytických hodnot. SZPI tudíž plně využívá shora uvedenou databázi EUROFINS. V daném případě pak k uvedenému problému žalovaný uvádí, že lze přitakat v tom, že voda je přirozenou součástí vína. Víno je svou podstatou roztok, kde voda tvoří cca 80 %; zbytek je pak tvořen dalšími složkami, jako je alkohol (u předmětného vína se jednalo o 12 % obj.), dále pak cukerný extrakt – glukóza/fruktóza, glycerol, kyselina vinná. Avšak u vody obsažené ve víně se musí vždy jednat o vodu, která byla získána výhradně z hroznové šťávy, a její izotopové složení tomu musí odpovídat. Jsou-li laboratorními rozborů na izotopovém poměru kyslíku prokázány odlišné hodnoty, než má tato voda z hroznů mít, a to směrem k hodnotám běžné pitné vody, pak lze tvrdit, že při výrobě vína došlo k přidavku exogenní vody (patrně ještě před fermentací), a jejímu následnému zapracování do finálního produktu. Co se týká vyjadřování konkrétních hodnot přidavku vody uvedeného v protokolu o zkoušce, žalovaný konstatuje, že pokud je u vína po provedení laboratorních rozborů uveden přírůstek vody např. ve výši 61 % (jako tomu bylo v případě produktu uváděného na trh žalobcem), je tím myšleno 61 % z celkové možné vody ve víně (tj. z výše uváděných cca 80 %). V právě projednávané věci tak bylo laboratorními rozborů prokázáno, že na trh byl uveden produkt, který nevyhověl požadavku stanovenému v příloze č. VIII části II oddílu A bodu 1 nařízení (EU) č. 1308/2013 [„Všechny povolené enologické postupy vylučují přidání vody, kromě případů, kdy existuje zvláštní technická potřeba“]. V nevyhovujícím produktu se vyskytovalo procentuálně vyjádřené množství vody jiného původu než z hroznů révy vinné - tzv. exogenní voda, jejíž přírůstek není v produktech révy vinné povolen. Nejedná se o vodu fyziologickou, jak ji nazývá žalobce, nýbrž skutečně o vodu přidanou. Lze připustit, že k přidavku exogenní vody (zejména za stavu, kdy bylo ve finálních produktech zjištěno její procentuální zastoupení i v množství výrazně přesahujícím 50 %), došlo patrně již při výrobě produktů, jelikož jinak by byly ovlivněny i další analytické vlastnosti produktů, zejména obsah alkoholu (skutečný i celkový), to však na odpovědnosti žalobce za správný delikt uvedený v napadeném rozhodnutí, dle přesvědčení žalovaného, nic nemění. Porušení právní povinnosti žalobcem spočívá v uvedení vína podrobeného nepovolenému enologickému postupu na trh.

27. V dalším se žalovaný vyjadřuje k žalobcem namítanému případu chyb a nedostatků rozborů prováděných laboratoří SZPI. Týká se rozborů vína provedených u dvou kontrolovaných osob, odlišných od žalobce [Vinařství Noemi s.r.o., a Vinotéka Ing. J. H.]. Co se týká případu obchodníka (Vinařství Noemi s.r.o., který je zastupován stejným právním zástupcem), u něhož byl odebrán vzorek vína a v tomto víně byl zjištěn přídavek vody 79 %, přičemž následně u zákazníka tohoto obchodníka (Ing. J. H., vinotéka) byl u totožného vína zjištěn přídavek vody 41 %, žalovaný uvádí, že v tomto jiném řízení vydal dne 10. 10. 2016 rozhodnutí č. j. SZPI/AA765-46/2016, kterým potvrdil rozhodnutí správního orgánu I. stupně, kterým byla uložena právnické osobě Vinařství Noemi s.r.o. pokuta ve výši 600 000,- Kč. Žalovaný poukazuje na to, že argumentace žalobce, že se kromě přídavku vody jednalo ve všech dalších znacích o zcela totožné víno, se nezakládá na pravdě, což ve svém písemném vyjádření ilustruje na jednotlivých údajích z obou protokolů, s tím, že vzhledem k rozcházejícím se analytickým hodnotám obou vzorků je podle žalovaného vysoce pravděpodobné, že víno uváděné do oběhu ve vinotéce nebylo totožné s tím, které bylo odebráno v provozovně obchodníka. Žalovaný ve svých vyjádřeních souvisejících s daným případem poukazoval na to, že s předmětným vínem bylo v inkriminované věci obchodováno jako s vínem sudovým. Vzorek vína při kontrole vinotéky byl odebraný z 50 l kegu sudu, přitom s kegy sudy je možné snadno manipulovat, nejsou jištěny plombou, štítek lze jednoduše vyrobit a na sud umístit, případně víno stočit do sudu, který je z dřívější doby štítkem opatřen. Mohlo tedy dojít k záměně vína v kegy sudech a ve vinotéce mohlo být vzorkováno jiné víno, než ze kterého byl předtím odebrán vzorek u obchodníka. Podle žalovaného tak žalobcem předložené informace o zcela jiném víně, než je předmětem nynější žaloby, nezpochybňují výsledky týkající se vín v nyní řešené věci a námitky žalobce jsou neodůvodněné.
28. Žalovaný ve svém vyjádření reaguje i na žalobní námitku o nedostatečnosti databáze moldavských vín. Uvádí, že Odbor zkušební laboratoře inspektorátu SZPI v Brně, který rozborů předmětných produktů prováděl, je zkušební laboratoř č. 1058.8 akreditovanou národním akreditačním orgánem, kterým je Český institut pro akreditaci, o.p.s. (ČIA) a to podle ČSN EN ISO/IEC 17025:2005. Nedílnou součástí Osvědčení o akreditaci této laboratoře je jeho příloha, z níž vyplývá, že i použitá metoda rozboru byla tímto orgánem řádně akreditována. Tato metoda rozboru je v příloze osvědčení o akreditaci uvedena pod pořadovým číslem 104: „Stanovení poměru stabilních izotopů kyslíku $^{18}\text{O}/^{16}\text{O}$ (vyjádřeného jako $\delta^{18}\text{O}$) ve vodě pomocí hmotnostní spektrometrie izotopových poměrů (IRMS) - stanovení přídavku vody do produktů vinné révy“. Jedná se o metodu SZPI 4903, v jejímž textu je zakotven i postup při interpretaci naměřené hodnoty poměru izotopu kyslíku, a to včetně odkazu na Certifikát EUROFINS „Osvědčení o záruce, že data v databázích jsou autentická a spolehlivá“. Žalobce ve své žalobě certifikaci databáze EUROFINS záměrně a účelově znevažuje a nazývá ji toliko pouhou korespondencí. Jak ale následně sám konstatuje, v tomto dokumentu je uvedeno, že: „...Analytické údaje byly získány akreditovanými postupy laboratoře EUROFINS. Naše akreditace Komise francouzské akreditace Cofrac dle č. 1-0287 pokrývá jak analýzu, tak i výklad. Tento dokument v návaznosti na francouzský akreditační orgán Cofrac uznává i Český institut pro akreditaci o.p.s., který takové prokázání autenticity vzorků v databázi považuje za dostatečné. Citovanou metodu na stanovení přídavku vody do produktů vinné révy řádně akreditoval již v roce 2006. Tím, že uvedená laboratoř i její přímo dotčená analytická metoda jsou akreditované a splňují požadavky normy ČSN EN

ISO/IEC 17025:2005, je splněn i požadavek na úřední metodu dle čl. 12 odst. 2 nařízení (ES) č. 882/2004. Databáze jsou v pravidelných intervalech doplňovány o další nové údaje a tím je zajišťováno, aby byl obsah těchto databází neustále aktuální a byla tím nadále plněna podmínka, že data v databázích jsou spolehlivá. Dle žalovaného pak žalobcova argumentace nedostatečným počtem vzorků moldavských vín v souvislosti s množstvím odrůd, ročníků a různých vinařských oblastí v Moldavsku nesvědčí o hlubší orientaci v problematice analýzy stabilních izotopů a metody vyhodnocování přídatku vody do vín. Moldavsko je z pohledu rozptylu přirozených izotopových hodnot velice malou, homogenní a klimaticky stabilní zemí, ve které rozdílné klimatické podmínky v rámci území (přítomnost velikých pohoří, celková velikost země zejména z pohledu sever-jih), které jsou pro izotopové hodnoty zásadní, hrají jen minimální roli. Vyhodnocení přídatku vody pak není nikdy prováděno na základě porovnání s konkrétním vzorkem, ale s rozptylem přirozených izotopových hodnot celé země na zvolené hladině statistické významnosti, přičemž jako nevyhovující je vzorek označen, pokud opustí rozptyl přirozených hodnot, a to včetně rozšířené nejistoty stanovení. Ve vzorcích odebraných u žalobce byly prokázány relativně vysoké hodnoty přídatku vody (až 61 %). Ze statistického pohledu je pak vyloučeno, aby jakékoliv moldavské víno, které nebylo podrobeno nepovolenému enologickému postupu, vykazovalo takto vysoké hodnoty.

29. Žalovanému je z úřední činnosti známo, že žalobce se domáhal v režimu zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon č. 106/1999 Sb.“) určitých informací týkajících se databáze EUROFINS (produkt „SNIF-NMR®Concept“). Nejdříve se žalobce domáhal poskytnutí této databáze jako celku. Vzhledem k tomu, že podle § 3 odst. 4 tohoto zákona není počítačový program informací v jeho smyslu, bylo nutné žádost žalobce v této části podle § 15 odst. 1, v návaznosti na § 3 odst. 4 odmítnout. Dále žalobce žádal v režimu zákona č. 106/1999 Sb., o sdělení veškerých informací o moldavských vínech, která jsou v databázi Eurofins zařazeny. I tato žádost žalobce byla odmítnuta, a to vzhledem k tomu, že SZPI jako povinný subjekt nemůže informaci podle ustanovení § 11 odst. 2 písm. c) zákona č. 106/1999 Sb., poskytnout. Byla by tím totiž porušena ochrana práv třetích osob k předmětu práva autorského. SZPI využívá produkt Eurofins „SNIF-NMR®Concept“, jehož nedílnou součástí jsou i databáze EUROFINS, na základě licenční smlouvy se společností EUROFINS SCIENTIFIC S.A. Na základě ujednání v licenční smlouvě je obsah předmětné databáze chráněn podle úpravy autorského práva dané francouzským právním řádem. Následně žalobce požádal v režimu zákona č. 106/1999 Sb. o informaci, kolik moldavských vín je v předmětné databázi zaneseno. I tato žádost o informace byla podle § 15 odst. 1, v návaznosti na § 11 odst. 2 písm. c) zákona č. 106/1999 Sb., odmítnuta, a to ze stejného důvodu jako žádost předchozí. Žalobci bylo sděleno, že majetková práva k tomuto předmětu ochrany práva autorského vykonává společnost EUROFINS SCIENTIFIC S.A., se sídlem v Nantes v Francii. Žalovaný zdůrazňuje, že počet moldavských vín, ze kterých jsou data v databázi zanesena, nelze reálně z daného systému extrahovat. Žalovaný tak fakticky informací požadovanou žalobcem nedisponuje. Pokus o rozkrytí obsahu databáze ze strany žalovaného za účelem zodpovězení dotazu „kolik moldavských vín je zanesených v databázi EUROFINS“ by totiž znamenal překročení rozsahu oprávnění daných licenční smlouvou, a tím pádem i porušení uzavřené licenční smlouvy. Žalovaný uzavírá, že autenticitu a spolehlivost celého produktu "SNIF-NMR®Concept" garantuje firma Eurofins, akreditovaná národním akreditačním orgánem Francouzské republiky, kterým je Cofrac (Comité

français d'accréditation). Jedná se o certifikát vydaný pro potřeby laboratoře SZPI dne 25. 8. 2006 v Nantes manažerem kvality Eurofins Scientific Analytics, jehož platnost následně uznal i ČIA jako národní akreditační orgán ČR. Tato databáze tak poskytuje dostatečně spolehlivá a relevantní data pro potřeby úředních kontrol SZPI jako orgánu dozoru v oblasti vinařství a i tuto žalobní námitku tak žalovaný shledává jako nedůvodnou a provedení výsledku osob, které v laboratoři rozbor prováděly, považuje žalovaný za nadbytečné.

30. K námitce týkající se vína Chardonnay žalovaný opakuje, že protokol o kontrole č. P051-60458/15 ze dne 19. 5. 2015 dle jeho názoru popisuje objektivně zjištěný skutkový stav. Skutečnost, zda keg sudy těsní, či zda jsou poškozeny a vniká do nich vzduch, lze dle názoru žalovaného zkontrolovat poměrně lehce. Tudíž tato skutečnost nemůže účastníka řízení zprostit odpovědnosti za spáchaný delikt. Dne 2. 4. 2015 bylo inspektory SZPI na provozovně žalobce zjištěno celkem 235,25 litrů vína (z původně 250 litrů tohoto zakoupeného vína), kdy vzorek tohoto vína byl odebrán k laboratorním rozborům. Dne 19. 5. 2015, kdy inspektoři SZPI přišli na provozovnu sdělit žalobci výsledky laboratorních rozborů, již na provozovně předmětné víno nenašli, proto se zeptali paní D., co se s vínem stalo. Ta jim sdělila, že bylo prodáno. Až v průběhu správního řízení žalobce změnil tuto informaci a uvedl, že víno bylo zlikvidováno, což chtěl podložit pouze výpovědí paní D., která inspektorům do protokolu uvedla informaci zcela jinou. Takový důkaz se žalovanému nejevil jako věrohodný, a proto nebyl proveden. Oproti tomu předmětný protokol o kontrole přítomná paní D. podepsala a s jeho obsahem souhlasila a účastník řízení proti obsahu protokolu následně nevznesl žádné námitky. Podle žalovaného tak o obsahu protokolu a skutečnostech, které zachycuje, není pochyb. Důvod, na základě něhož došlo k nedostatku v označení vína Chardonnay není v daném případě relevantní, když podstatná je skutečnost, že dané víno neodpovídalo zjištěným obsahem cukru uvedenému označení polosladké (navzdory tomu, že žalobce uvádí, že po započtení toleranční hodnoty byl obsah cukru nižší jen o 0,6 g/l). K chuťovému znehodnocení vína však dozajista došlo, když v daném víně probíhalo mléčné kvašení (toto víno se kazilo).
31. Závěrem žalovaný uvádí, že správní orgán I. stupně ve svém rozhodnutí při určení výše pokuty přihlédl, v souladu s požadavky zákona č. 321/2004 Sb., k závažnosti správních deliktů, zejména ke způsobu jejich spáchaní, jejich následkům a okolnostem, za nichž byly spáchány. Žalovaný na základě odvolacích námitek úvahy, kterými byl správní orgán I. stupně veden při ukládání pokuty (jakož i skutečnost, zda tyto úvahy dostatečně odůvodňují uložení pokuty ve výši, jakou správní orgán I. stupně stanovil), řádně přezkoumal, a na toto své posouzení plně odkazuje. Současně zdůrazňuje, že žalobci uložená pokuta byla řádně individualizována. Byla uložena ve výši 0,22 % zákonného rozpětí, a to na základě řádně vyhodnocených kritérií závažnosti protiprávního jednání. Stejně tak žalovaný ve smyslu ustanovení § 89 odst. 2 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), přezkoumal zákonnost prvoinstančního rozhodnutí a následně konstatoval, že k zákonnosti daného rozhodnutí nemá žádné výhrady. Žalovaný tedy uzavírá, že žádnou ze žalobních námitek nepovažuje za důvodnou pro vyhovění návrhu na zrušení rozhodnutí správních orgánů obou stupňů, popř. upuštění od uložení sankce. Rovněž neshledává důvod pro moderaci uložené pokuty. Navrhl zamítnutí žaloby.

IV. Repliky účastníků řízení

32. **Žalobce dne 26. 10. 2017 zaslal soudu repliku**, v níž uvedl, že dle jeho názoru se žalovaný s jeho námitkami nevypořádal ani v průběhu správního řízení, ale ani ve svém vyjádření. Uvedl, že znění § 40 odst. 1 zákona č. 321/2004 Sb., může odkazovat na odpovědnost objektivní, nicméně tento fakt nelze konstatovat bez dalšího, názory na tuto otázku se různí, ani tak se ale nejedná o odpovědnost absolutní a je tak možné se jí zprostit. Žalobce pak souhlasí s tím, že veškeré úsilí pravděpodobně nevynaložil, neboť nemusel vůbec zboží odebírat, mohl provést 10 různých rozborů, či si nezávadnost vína nechat potvrdit od 15 státních orgánů různých zemí, nikoliv „pouze“ od jednoho. Tento názor bude muset posoudit soud, žalobce pak znovu poukazuje na dostatečnost dokumentu VI1, který víno provázal. Pokud se jedná o text osvědčení, žalovaný hovoří o tom, že zde není obsažena bližší specifikace analýz, na jejichž základě byl učiněn závěr. To však nemůže být kladeno k tíži žalobce, i zde je možné se zeptat, proč žalovaný takovou změnu neinicioval, pokud stav shledává nedokonalým. Dále žalobce uvedl, že mu je známo, že v rozboru nebyly uvedeny analytické výsledky co do přídavku glycerolu, vody a přítomnosti etanolu z přidaného cukru ve víně, avšak v druhé části dokumentu byl potvrzen soulad výroby vína se všeobecně uznávanými enologickými postupy, mezi které přídavek vody a glycerolu a nadlimitní přítomnost etanolu z přidaného cukru nepatří. Tyto skutečnosti byly potvrzeny certifikovaným a autorizovaným orgánem, tedy orgánem, který je na úrovni samotného žalovaného. Nemá-li být důvěřováno jemu, nemělo by být důvěřováno ani žalovanému. EU měla v daném směru možnost buď vůbec dokument VI1 nezavádět, případně ho zavést, žádat jeho dodržování a nežádat další úkony po dotčených osobách, pokud tedy zvolila druhý případ, a ukáže se, že tato cesta nebyla správná, je potřebné změnit právní úpravu, nikoliv trestat adresáty právních norem. V dalším žalobce prakticky připomíná rovnost akreditovaných orgánů s tím, že pokud by si i před kontrolou SZPI vyžádal laboratorní rozbor vína např. u inspektorátu v Brně, dle logiky žalovaného by si pak měl ještě vyžádat z důvodu spolehlivosti další např. v Ústí nad Labem apod. Žalovaný tak dle názoru žalobce devalvuje zákonodárství EU.
33. K délce lhůty 47 dnů, kdy byl žalobce seznámen s výsledky rozborů po odebrání vzorku, žalobce připomíná slova ministra zemědělství Ing. Jurečka na 44. Schůzi Poslanecké sněmovny (projednávání novely vinařského zákona): *„A není to tady to, co říkáte, pane poslanče Bendle, prostřednictvím pana předsedajícího, že by tady byly nějaké nekonečné lhůty. My když do 10 dnů nepřijdeme a neodebereme vzorky, tak to víno může běžet dál do výrobního procesu, a my garantujeme, že odebereme vzorek, a v řádu dnů, protože už při první indikaci v naší laboratoři v Brně víme, jestli u toho vína je nějaký problém, jestli je tam zvýšený obsah vody, glycerolu a tak dál. A na to navazují další rozborů. A budeme toho klienta informovat o tom, jak dlouho případně, jestli dva nebo tři týdny budou další rozborů, které indikují, že to víno má nějaký problém, a je to v zájmu toho dovozce, respektive toho obchodníka“*. SZPI spadá přímo pod Ministerstvo zemědělství. Čekala však v daném případě po celou dobu provádění rozborů a teprve po jejich skončení konfrontovala žalobce s jejich výsledky. Pokud by informovala žalobce o tom, že u vína byly zjištěny nedostatky, toto by mělo dva dopady, žalobce by víno dále neprodával a nedošlo by k ohrožení spotřebitele, odběratel by neměl problém vyčkat s prodejem vína, tedy bez dopadu na spotřebitele. Žalobce by mohl být pokutován za samotné skladování takového vína, ale pokuta by musela být nižší, či by mohlo být od ní upuštěno. Žalobce navrhl k důkazu předložení laboratorních deníků, z nichž by mohlo být zjištěno, kdy byl který

konkrétní laboratorní výsledek zjištěn, navrhl rovněž výsledky svědků, a to J. S., J. C. a Mgr. J. W.

34. I nadále trvá žalobce na svém názoru o nedostatečnosti prováděných rozborů žalovaným a jejich certifikace. K vyjádření žalovaného o rozlišnosti vína v jiném případě připomíná žalobce, že s nimi však žalovaný nakládal jako s totožnými. Nedostatečnost spatřuje v tomto směru v samotné databázi, která je k dispozici a u níž sám žalovaný sdělil, že se v ní nachází méně než 50 vzorků moldavských vín, to však také může 49 či 1. Výsledek laboratorního zkoumání je proto nedůvěryhodný. Společnost EUROFINS je nadnárodním konglomerátem, který má své pobočky v různých zemích, tedy i v ČR – jedná se o společnost EUROFINS CZ, s.r.o., se sídlem Praha 9 – Hloubětín, Poděbradská 186/56, a zástupci tohoto českého subjektu bylo opakovaně sdělováno, že na základě jejich databáze a metody (kterou využívá i SZPI), jsou sice schopni shledat znaky, které indikují, že do vína byla přidána voda a glycerol, či že se zde nachází etanol z přidaného cukru, avšak v žádném případě nejsou schopni posoudit, o jaké množství těchto veličin se jedná. Je tak otázkou, jakým způsobem ke konkrétním zjištěním dospěla SZPI. O konkrétní množství přídavku vody je opírána výše pokuty, přičemž v případě přítomnosti etanolu z přidaného cukru je tento postup povolen až do 3 % objemového procenta alkoholu. Samotná indikace, že se takový etanol ve víně nachází, pak tedy nemůže svědčit o závadnosti vína.
35. Žalobce se nakonec vyjadřuje i k informacím žalovaného o zemi původu vína – Moldavsku – s tím, že případ ho poškozuje na dobrém jménu obchodníka s vínem, záležitost proto diskutoval s dalšími odbornými kapacitami a dospěl k závěru, že tvrzení žalovaného o malé, homogenní a klimaticky stabilní zemi je zavádějící a nepravdivé. Rozptyl přirozených izotopových hodnot je silně ovlivňován např. i lokálními srážkami, které se mohou výrazně lišit i u sousedních pozemků, rozdílné hodnoty jsou zjišťovány např. již v jižních částech vinice, nacházející se v nižší poloze blízko řeky, oproti jejímu zbytku. Hodnoty zastoupení stabilních izotopů kyslíku, vodíku a uhlíku ve vodě a ethanolu vín a jejich přirozený rozptyl je řízen geografickými a klimatickými podmínkami území, na kterém réva roste, tedy zejména zeměpisnou šířkou a délkou, též nadmořskou výškou, důležitá je vzdálenost od moře, přítomnost izolujících pohoří apod. Izotopové hodnoty cukru, resp. vody v hroznech vinné révy jsou v různých oblastech velmi rozdílné pro rozličnost rozhodných podmínek, proto musí být v databázi zahrnut dostatečný počet vzorků, počet necelých 50 je tak dle přesvědčení žalobce pro daný případ nedostatečný. Moldavsko má osminásobnou plochu vinic oproti ČR, kde je každoročně zahrnováno do databáze 15 – 20 vzorků, což od r. 2006 činí 180 až 240 vzorků. Žalobce je proto přesvědčen, že postup SZPI by měl být přezkoumán odborníky.
36. **Dne 1. 11. 2017 pak žalovaný podal soudu vyjádření k cit. replice žalobce.** Předně trvá na svém výkladu konstrukce objektivní odpovědnosti ve smyslu § 40 odst. 1 zákona č. 321/2004 Sb., dále pak trvá i na závěru o nedostatečně aktivním přístupu žalobce ke kontrole jakosti zakoupeného vína a odkazuje na rozhodnutí Krajského soudu v Brně ze dne 7. 12. 2009, čj. 30 Ca 17/2008. K dokladu VI1 žalovaný připomíná, že obsahuje osvědčení o tom, že výrobek odpovídá definicím přijatým na komunitární úrovni a byl vyroben za použití enologických postupů doporučených a zveřejněných organizací OIV, neobsahuje však bližší specifikaci toho, na základě jakých analýz byl tento závěr učiněn. Není proto nepravděpodobné, že analýza přidané vody, přidaného syntetického

glycerolu a přítomnosti etanolu z přidaného cukru nebyla v daném případě v Moldavsku prováděna a pokud ano, tato skutečnost by nebyla adekvátně promítnuta do obsahu dokladu VI1. Obsahuje pouze informace o tom, jaký je u daného produktu celkový obsah alkoholu, skutečný obsah alkoholu, celkový suchý extrakt, celkový obsah kyselin, celkový obsah oxidu siřičitého, obsah těkavých kyselin a kyseliny citronové. Doklady VI1 tak u jednotlivých vín nijak nezpochybňují zjištění, učiněná laboratorními rozborů laboratoře žalovaného, prokazující, že vína byla podrobena enologickým postupům, které nejsou v EU povoleny, a proto je nelze v EU uvádět na trh.

37. K době provádění laboratorních rozborů pak žalovaný trvá na svém závěru o tom, že nelze seznamovat účastníka s dílčími výsledky, neboť řádným podkladem pro takové seznámení je právě protokol o zkoušce a posudek. Důkazy laboratorními deníky a výsledkem ministra zemědělství považuje žalovaný za bezpředmětné.
38. Ke kvalitě prováděných rozborů (zde pozn. – spíše nekvalitě) žalovaný s argumentací žalobce nesouhlasí. K naznačeným případům pak přikládá tabulku o obou protokolech (Vinařství Noemi s.r.o. a Ing. J. H.) s tím, že analytické hodnoty tam uvedených vzorků se rozcházejí a bylo proto pravděpodobné, že víno, uváděné do oběhu ve vinotéce nebylo totožné s tím, které bylo odebráno v provozovně obchodníka. S ohledem na keg sudy, v nichž bylo víno uloženo, mohlo s ním být manipulováno. Proti zpochybňování přesnosti a spolehlivosti používaných metod laboratorního rozboru se žalovaný ohrazuje, své metody objasnil.
39. Pokud se týká vín z Moldavska, pro rostlinu vinné révy platí fyziologické zákonitosti jako pro jakoukoliv jinou rostlinu vinné révy, mezi ně patří mj. i to, že izotopové hodnoty cukrů a vody odpovídají geografickým a klimatickým podmínkám, v nichž rostlina roste. Minimální vliv pak má skladba půdy a odrůd vinné révy, protože všechny odrůdy zvyšují izotopové hodnoty v dané lokalitě stejně (stále se geneticky jedná o tutéž rostlinu – *Vitis vinifera*) a závisí jen na času sběru. Klima Moldavska patří k těm teplejším oblastem pěstování vinné révy a při znalosti rozsahu hodnot, kterého mohou dosahovat vína z oblastí kolem 47. rovnoběžky severní šířky v Evropě, je zřejmé, že všechna předmětná vína byla podrobena nepovolenému enologickému postupu spočívajícímu v přidavku vody, a ve dvou případech i přidavku cukru nad limit, povolený předpisem EU. S tvrzením, že hodnoty se mohou lišit i na sousedních pozemcích žalovaný nesouhlasí, hrozny vinné révy během procesu evapotranspirace v sobě koncentrují izotopově těžší vodu a cukry, činí tak stále během svého růstu, proces je pozvolný a lokální srážky na dlouhodobou rovnováhu mají zanedbatelný vliv. Vína mají vzájemně si odpovídající izotopové hodnoty na čtvercích zhruba 150 x 150 km, které byly vzaty jako základ při budování evropské databanky vín. Žalovaný má zkušenosti v tom, že u moldavských vín dochází k jevům rozptylu izotopových hodnot pouze z hlediska doby sklizně, nikoliv z hlediska sousedících pozemků. K problematice přítomnosti etanolu z přidaného cukru konstatuje žalovaný, že zvyšování přirozeného obsahu alkoholu v % objemových nesmí překročit mezní hodnoty stanovené v příloze VIII části I oddílu A bod 2 nařízení (EU) č. 1308/2013, Moldavsko, jako nečlen EU v textu není zařazeno, na základě rozhodnutí moldavské vlády bylo zařazeno do vinařské zóny A, kde je mezní hodnota 3 %. Žalovaný se dále vyjádřil i k námitce žalobce ohledně databáze EUROFINS a uvádí, že dle licenční smlouvy by pokus o rozkrytí obsahu databáze znamenal překročení rozsahu oprávnění, výsledky získané na zkoumaných vzorcích v rámci laboratorní zkoušky nejsou nikdy porovnávány s konkrétními databázovými vzory a

naměřené výsledky jsou vyhodnocovány v interpretačním modulu EURODIAG pomocí celkového rozptylu přirozených izotopových hodnot vín původem z Moldavska. Z hlediska SZPI se tak k požadavku žalobce jedná o neexistující informaci, proto byla žádost odmítnuta.

40. Žalovaný uvádí, že mu nenáleží hodnotit metody, které používá laboratoř EUROFINS při zkoumání vzorků vín, ani nemůže tyto metody porovnávat se svými, tyto se zabývají stanovením nepovoleného přídavku vody do vín a jejich nadlimitním doslazováním a byly vyvinuty na základě nařízení Komise (EHS) č. 2676/90. Původní metody byly podstatně rozšířeny o systém kontroly kvality, kalibrace a interpretace výsledků tak, aby vyhovovaly potřebám kontrolního orgánu, kdy je nutné od sebe rozlišit míru provinění osoby, která uváděla (tak jako žalobce) vína s přídavkem 79 % exogenní vody od osoby, která uváděla do oběhu vína s např. 15 % přidané exogenní vody. Toto se děje ve dvousložkové soustavě, jejíž krajní stavy představují rozptyl izotopových hodnot autentických vín z deklarované země původu z vlastní databáze nebo databáze EUROFINS a rozptyl izotopových hodnot kohoutkové vody z vlastní databáze. Pokud hodnota delta 18O vzorku opustí přirozený rozptyl hodnot pro autentická vína z dané země, je voda ve vzorku nadále hodnocena jako směs vody pocházející z vína z deklarované země a kohoutkové vody a je číselně vyjádřeno procentuální zastoupení přidané vody ve směsi. Podobně je hodnocen nadlimitní přídavek cukru. Metoda pro odhalení přídavku syntetického glycerolu je založena na oficiální metodě OIV a princip odhalení přídavku nijak nesouvisí s firmou EUROFINS.

V. Posouzení věci krajským soudem

A. Jednání krajského soudu

41. **Soud ve věci jednal dne 2. 11. 2017**, zástupce žalobce opětovně poukázal na dokument VII, kterým bylo opatřeno předmětné víno, tento dokument byl vydán v souladu s právem EU, orgánem k tomu EU zmocněným, laboratorní rozborů tak provedeny byly a žalobce i nadále považuje za nesmyslné, aby v takovém případě žádal o další rozborů. Cena sudového vína je 50,- - 70,- Kč/l, cena laboratorního rozboru – dle vyúčtování žalovaného – činí 678,- Kč/l, jedná se tak o zcela neadekvátní požadavek. I nadále pak trvá žalobce na tom, že měl být seznámen s dílčími výsledky zkoumání jakosti vína, kdy žalovaný velmi záhy měl povědomost o tom, zda víno je či není vadné. Výsledky, k nimž inspekce dospěla, jsou nepřezkoumatelné. Výsledky svědků by měly prokázat, že výsledky vadnosti vína měl žalovaný mnohem dříve, než tyto sdělil žalobci a je navrhováno i provedení důkazu laboratorními deníky, dále databází EUROFINS k prokázání výsledného počtu moldavských vín. Je navrhováno i vyjádření Mgr. W. a znalecký posudek analyzující postup SZPI a jí prováděných rozborů, který by mohla vypracovat Vysoká škola chemicko-technologická. Soud provedl důkaz obsahem správního spisu a uzavřel jednání s tím, že požádal žalovaného o předložení laboratorních deníků.
42. **Ze správního spisu soud konstatoval**, že SZPI, inspektorát Hradec Králové, provedl kontrolu na provozovně žalovaného **dne 2. 4. 2015**, byly odebrány vzorky vína Tramín bílý polosladký a Chardonnay víno bílé polosladké, kdy byly odebrány z výčepních kohoutů umístěných na prodejní ploše u obslužného pultu, keg sudy s vínem byly umístěny v zázemí prodejny. Vzorky byly odebrány do nových, čistých, suchých a prachuprostých PET lahví, uzavřeny, zapečetěny a pořízena fotodokumentace sudů. K vínům byly předloženy doklady. Součástí spisu je protokol o odběru vzorků, 2 fotografie. Dále jsou přítomny protokoly o rozborech, u každého s vyznačením, v jakých hodnotách vyhovuje a v jakých a proč nevyhovuje příslušným předpisům. **Dne 19. 5. 2015** byl pracovník žalobce seznámen s výsledky rozborů, bylo zjištěno, že vína jsou již prodána –viz protokol č. P051-60458/15. Bylo vydáno Opatření k zajištění vyřazení těchto dvou vín ze všech provozoven žalovaného, vydána Žádost o poskytnutí součinnosti, tedy, jaká množství těchto vín kde jsou a jak dojde k jejich likvidaci. **Dne 23. 10. 2015** vydal SZPI Hradec Králové Příkaz o správních deliktech a uložení pokuty, žalobce podal dne 27. 10. 2015 proti tomuto odpor, 30. 10. 2015 SZPI vydal doklad Vyrozumění o dokazování listinami mimo ústní jednání, dne 27. 11. 2015 bylo vydáno rozhodnutí orgánem I. stupně. Po podaném odvolání žalobce bylo vydáno žalobou napadené rozhodnutí žalovaného ze dne 1. 9. 2016, kterým bylo odvolání zamítnuto a potvrzeno rozhodnutí orgánu I. stupně.
43. **Při jednání soudu dne 28. 6. 2018** soud provedl důkaz zaslanými listinami provedených rozborů a konstatoval přípis žalovaného ze dne 4. 12. 2017, z něhož plyne, že laboratorní deníky nemohly být předloženy, neboť takové dokumenty Odbor zkušební laboratoře inspektorátu v Brně nevytvořil a dle seznamu řízení dokumentace managementu kvality ČSN EN ISO/IEC 17025 takové dokumenty ani existovat nemusí. Odběr vzorku se uskutečnil dne 2. 4. 2015 na základě podnětu (stížnosti), protože nebyl v laboratoři plánován, byl zpracován v režimu mimořádného vzorku. V takovém případě má vedoucí pravomoc rozhodnout o termínu vyhotovení, jako předpokládaný termín ukončení rozborů bylo stanoveno datum 20. 5. 2015. Řádná lhůta činí v podobných případech 5

týdnů. Bylo přihlédnuto k přetížení pracoviště izotopových analýz, kde se v té době nacházelo více než 90 nevyřízených vzorků s obdobnými požadavky na rozbor, proto k řádné lhůtě došlo k přidání 2 týdnů navíc. Vzorek byl pak z laboratoře vybaven o týden dříve. K projednání materiálů u kontrolované osoby inspektorem došlo dne 19. 5. 2015. Dále žalovaný popsal jednotlivé kontrolní úkony a přiložené dokumenty – o odběru vzorků, Protokolu o zkoušce a Posudku D008-60458/15/A01. Přiložena je i tabulka nazvaná delta 18O-delta 13C, dokument ETHANOL (D/H) I, Mixture analyse (D/H)1 13C/12C, Výpočet koncentrace markerů syntetického glycerolu.

44. Zástupce žalobce poukázal na zaslané rozhodnutí Krajského soudu v Brně ze dne 26. dubna 2018, čj. 31 A 103/2016, které se týká totožného vína, když žalobcem byla společnost Vinařství U Kapličky, která žalobci dodala víno v této věci. Žalovaným předložené důkazy hovoří o tom, že výsledky laboratorních rozborů znal inspektorát dříve – etanol: první rozbor 16. 4. 2015, druhý rozbor 11. 5. 2015, výsledky byly známy den poté. U glycerolu byly výsledky známy 23. 4. 2015, u vody byly známy 20. 4. 2015. U předloženého dokumentu – „Mixture analyse“ si nejspíše pracovník zapsal rukou, že toto víno má údajně obsahovat 61 % vody dne 20. 4. 2015, SZPI tak výsledky znala měsíc před tím, než s nimi žalobce seznámila. Žalobce uvedl, že pokud tedy inspekce není schopna seznámit účastníky s evidentními výsledky rozborů dříve, stává se pouze orgánem ukládajícím pokuty. Žalobce je přesvědčen, že u něho ze všech výše uváděných důvodů mělo dojít k vyvinění, navrhl zrušení napadeného rozhodnutí.
45. Pověřený pracovník žalovaného naopak namítal, že neoficiální výsledky rozborů by jistě žalobce napadl jako nedůvěryhodné, o důvěryhodnosti výsledků má nakonec pochybnosti i nyní. Z písemného vyjádření žalovaného ze dne 27. 6. 2018, které pověřený pracovník soudu předložil, pak vyplývá nesouhlas správního orgánu s tím, že by se v předmětné věci jednalo o totožný případ s případem, který řešil Krajský soud v Brně (viz výše). V dané věci byl žalobce – Vinařství U Kapličky, s.r.o., řízení pod sp. zn. SZPI/AO787/2015, účastníkem, který zakoupil víno přímo od dovozce společnosti LP Wine s.r.o., kdežto současný žalobce od tohoto subjektu zakoupil víno jako až další v uvedeném řetězci a dle názoru žalovaného bylo proto jeho povinností si, s ohledem na to, že víno bylo obchodováno jako sudové, zabezpečit provedení rozboru. Jen tak mohl ověřit, že s vínem nebylo manipulováno a též se pak mohl reálně u případných následků vyvinít. Žalobce je sám povinen kontrolovat výrobky, které uvádí na trh, žaloba je proto nedůvodná a je navrhováno její zamítnutí.
46. Jak soud uvedl v bodě 4., poprvé ve věci rozhodl dne 4. 7. 2018, kdy po dvou jednáních dospěl k závěru, že žaloba byla důvodná, rozhodnutí žalovaného ze dne 1. 9. 2016 zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení, krajský soud zhodnotil věc tak, že dokument V I 1 považoval za dostačující pro závěr o vynaložení veškerého úsilí, které lze pro distribuci dodaného vína ze třetí země požadovat po odběrateli v České republice, žádal, aby se tímto dokumentem žalovaný blíže zabýval a rovněž aby byla vyslechnuta pracovnice J. D.

B. Rozhodnutí Nejvyššího správního soudu

47. Žalovaný podal proti rozsudku krajského soudu kasační stížnost, v níž vyjádřil nesouhlas s tím, že doklad V I 1 představuje vynaložení veškerého úsilí, které je možné požadovat na účastníkovi řízení pro zabránění protiprávnímu jednání, s tím, že dle žalovaného je před jeho vydáním prováděn omezený rozsah analýz a jedná se proto o v podstatě

formální dokument. Důvěryhodnost tohoto dokumentu je pak dle žalovaného snižována i tím, že v Moldavsku neprovádí odběr vzorku a přepravu do akreditované laboratoře zástupce dozorového orgánu, který doklad vystavuje, ale sám zástupce žadatele o vystavení dokladu. Žalovaný – stěžovatel je přesvědčen, že žalobce o problematické kvalitě vín původem z Moldavska musel vědět, přesto se i nadále bezdůvodně spoléhal, že tato vína nebudou vykazovat žádné závady. O tom, z kterého sudu byl odebrán vzorek vína Chardonnay nebylo sporu – zde žalovaný odkazuje na protokol o kontrole ze dne 19. 5. 2015.

48. O kasační stížnosti rozhodl, jak uvedeno v bodě 5., Nejvyšší správní soud dne 17. 10. 2018, pod sp. zn. 7 As 326/2018-28 tak, že rozsudek krajského soudu zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

C. Další jednání krajského soudu

49. Po rozhodnutí Nejvyššího správního soudu jednal ve věci krajský soud dne 13. 2. 2019.

Oba účastníci řízení předně odkázali na dřívější průběh řízení a svá vyjádření, žalovaný je přesvědčen, že NSS vyjádřil svůj názor na věc dostatečným způsobem, odkázal přitom na rozhodnutí Krajského soudu v Brně sp. zn. 31 A 103/2016, a to v případě, který se současně projednávanou věcí prakticky souvisí, neboť se jedná o Vinařství u Kapličky, tedy, jak uvedeno v bodě 41 – dovozce cit. vína. Žalobce opětovně poukázal na nesprávnost postupu žalovaného, zejména v otázce laboratorních rozborů, které nebyly správně prováděny, jejich výsledky nebyly nahlášeny včas. Pokud by žalovaný žalobce informoval o svých zjištěních bezprostředně, žalobce by se mohl liberovat, neboť by vína pouze uskladňoval a neprodával. Co do nedostatečného dokazování v uvedeném smyslu pak žalobce odkazuje na rozhodnutí NSS sp. zn. 2 As 217/2015-47 ze dne 6. 1. 2016, kdy soud (sice v jiném typu řízení – o přestupku), vyjádřil povinnost správního orgánu opatřit si dostatečné množství důkazů, které by pochybení žalobce jednoznačně prokázaly. Pokutu může snížit i sám soud a žalobce je přesvědčen, že v daném případě jsou k tomu důvody.

50. Soud přezkoumal napadené výroky rozhodnutí v mezích žalobních bodů (§ 75 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní – s.ř.s.), ve svém rozhodnutí soud vyšel ze skutkového a právního stavu výše zjištěného (§ 77 odst. 2 s.ř.s.). Provedené důkazy soud hodnotil jednotlivě i v jejich souhrnu.

51. Krajský soud po projednání a přezkoumání věci shrnuje, že žalobce ve své žalobě i následujících přípisech prakticky argumentoval tím, že víno původem z Moldavska nakoupil s doprovodným dokumentem VI1, který splňuje parametry certifikátu, požadovaného EU pro víno z třetích zemí, dokládajícího jeho bezchybnost vzhledem k nárokům právní úpravy požadavků, kladených na jakost obchodovaného vína v EU, takže nebylo jeho povinností před prodejem vína zkoumat dalšími rozborů splnění této jakosti. Co do odpovědnosti za uvádění vína na trh spotřebiteli, po zjištění laboratorních rozborů žalovaným, pak žalobce i připouští, že došlo ke správnímu deliktu, zpochybňuje však správnost a kvalitu rozborů žalovaného, zdůrazňuje aspekty možné liberace a namítá, že laboratorní výsledky byly sděleny s nedůvodným zpožděním.

52. Ze správního spisu, konkrétně z Dokladu o provedených kontrolních úkonech č. D008-60458/15 (dále jen „Doklad“) vyplývá, mj., že orgán I. stupně provedl v provozovně žalobce, nacházející se dne 2. 4. 2015 kontrolu – odběr vzorků sudových vín, a to z naražených keg sudů, vyvedených do stáčecích kohoutů za obslužný pult, zde soud uvádí, že se jednalo o výše uváděná vína Tramín a Chardonnay, s tím, že u vína Tramín víno bílé polosladké je uvedeno, že celkové množství vína na provozovně 21,5 l (1 keg sud) a u vína Chardonnay víno bílé polosladké, celkové množství vína na provozovně 235,25 l (5 keg sudů). Na odebraná vína byly předloženy následující doklady – u vína Tramín: zjednodušený průvodní doklad čj. 15sv02679 25. 3. 2015 ze dne 24. 3. 2015 + výdejka ze skladu (7) č. 15SV02679 ze dne 25. 3. 2015 od dodavatele Vinařství U Kapličky s.r.o., Vinařská 484, Zaječí – koresponduje s Protokolem o odběru vzorků D008-60458/15/A01. U vína Chardonnay pak z Dokladu vyplývá předložení tří průvodních dokladů, spolu s výdejkami ze skladu, z Protokolu o odběru vzorku č. D008-60458/15/A02 vyplývá, že jako doklad o původu zboží předložen zjednodušený průvodní doklad čj. 15sv02679 25. 3. 2015 ze dne 24. 3. 2015 + výdejka ze skladu (7) č.

15SV02679 ze dne 25. 3. 2015. Přílohou Dokladu jsou 2 fotografie, dokumentující označení vín na sudech.

53. Krajský soud konstatuje, že z protokolů vyplývá, že vzorek vína Chardonnay měl být odebrán z naraženého sudu, vyvedeného do stáčecího kohoutu za obslužný pult, kdežto žalobce tvrdí, že vzorek tohoto vína byl v keg sudu, který se ke spotřebiteli nedostal, a víno bylo zlikvidováno.
54. Soudu byl žalobcem předložen rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 26. dubna 2018, následně i ze dne 21. 11. 2018, kdy soud jednak pod sp. zn. 31 A 103/2016 přehledně vypořádal několik otázek, které souvisejí se současně projednávanou věcí zdejším soudem, když Krajský soud v Brně jednal o obdobném problému Vinařství u Kapličky, tedy dodavatele vína žalobci.
55. V první řadě jde o otázku zavinění v souvislosti se spácháním správního deliktu dle § 39 odst. 1 písm. ff) zákona č. 321/2004 Sb., jak uvedeno v čl. 2 tohoto rozhodnutí. Rozsudek odkazuje na rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 2. 2009, čj. 2 As 92/2008 s tím, že není-li v případě správního deliktu výslovně stanoveno zavinění jako znak skutkové podstaty, jedná se o odpovědnost objektivní, u níž zavinění není nutné zkoumat. Pachatel se tak správního deliktu dopustí bez ohledu na to, zda porušení právní povinnosti zavinil. Odpovědnost za tento správní delikt však není absolutní a je možné se jí zprostit naplněním liberačního důvodu dle § 40 odst. 1 cit. zákona, tedy, pokud právnická osoba prokáže, že vynaložila veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby porušení povinnosti zabránila. V tomto směru žalobce plně odkazoval na průvodný doklad VI1, který nebyl důkazně proveden, s tím, že pokud víno provází tento doklad, není objektivní důvod k tomu, aby si prodávající pořizoval bez dalšího jakékoliv následné rozborů perfektnosti a kvality produktu. S otázkou hodnocení spáchání správního deliktu se v daném případě ztotožňuje i zdejší soud.
56. Krajský soud konstatuje, že ze správního spisu vyplývá provedení laboratorních zkoušek odebraných vín v provozovně žalobce, a to výčet analýz s uvedením naměřených hodnot, a kódů metody, jejího principu a identifikace, pořadového čísla a ceny. Výsledky těchto analýz vyplývají z posudků, které shrnují, v kterých znacích ten který vzorek vyhovuje a ve kterých nevyhovuje. Součástí protokolů jsou i informace o osvědčení o akreditaci zkoušek. Krajský soud po přezkoumání věci neměl zásadnějších pochybností o správnosti a odbornosti provedených rozborů, konečně, musí konstatovat, že žádný racionální důkaz o jejich nesprávnosti žalobce krom odkazu na jiný případ, v němž měly mít shodné vzorky jiný přidaný obsah vody, v žalobě nenamítal. Zdejší soud podrobně popsal průběh provedených analýz v bodech 22. – 24. a spolu s argumentací žalovaného, uvedenou v bodech 32. – 35. pak považuje správnost závěrů o dostatečném a odůvodněném provedení laboratorních analýz za vyčerpávající.
57. V daném případě za zásadní otázku krajský soud považoval výše uvedenou námitku žalobce o dostatečnosti průvodního dokumentu VI1, a to v návaznosti na nařízení ES č. 555/2008 ze dne 27. 6. 2008, kterým se stanoví prováděcí pravidla k nařízení Rady (ES) č. 479/2008 o společné organizaci trhu s vínem, pokud jde o programy podpory, obchod se třetími zeměmi, produkční potenciál a kontroly v odvětví vína. Krajský soud se ve svém prvním rozhodnutí ve věci přiklonil k názoru, že citovaný doklad lze považovat za dostačujícím způsobem garantující doklad kvality vína při jeho dovozu do České

republiky, s tím, že před jeho prodejem na zdejší území již není proto bezpodmínečně nutné kvalitu vína dále zkoumat.

58. Nejvyšší správní soud však ve svém rozhodnutí ze dne 17. 10. 2018 poukázal na své dřívější rozhodnutí ze dne 16. 8. 2018, kdy pod čj. 7 As 217/2018 mj. uvedl, že:

Spornou otázkou v projednávané věci je možnost liberace, tedy vyvinění ze spáchaného deliktu, a to s ohledem na existenci dokladu VI 1, které pro dovoz ze třetích zemí vyžaduje právo EU a o kterém se žalobce a krajský soud domnívají, že může naplnit kritérium „vynaložení veškerého úsilí, které bylo možno požadovat, aby porušení povinnosti zabránil“ ve smyslu § 40 odst. 1 zákona o vinohradnictví a vinařství. Jeho povahu vymezuje článek 43 nařízení č. 555/2008, podle něhož se osvědčení a zpráva o výsledku rozboru pro každou zásilku určenou pro dovoz do Společenství vyplňují na samostatném dokladu VI 1, který je podepsán odpovědným pracovníkem úředního subjektu a odpovědným pracovníkem uznané laboratoře podle článku 48. Je třeba vyjít z toho, že zákon o vinohradnictví a vinařství v § 39 zakotvil objektivní odpovědnost za spáchané správní delikty.

(...) Doklad VI 1 je společně se zprávou o výsledku analýzy vypracovanou subjektem nebo útvarem pověřeným zemí, ze které výrobek pochází, dokumentem, který primárně umožňuje vstup výrobků ze třetích zemí na trh EU. Jak připomněla stěžovatelka, jde pouze o administrativní povolení ke vstupu předmětného vína do prostoru EU, které kontroluje primárně celní úřad jakožto kompetentní úřad umožňující vstup produktu do volného oběhu. Jinak řečeno tento doklad představuje pouze nezbytnou podmínku pro vstup vína na území EU a bez něj by moldavské víno do ČR vůbec nemohlo být dovezeno. Předložení takového dokumentu, bez kterého by víno ani nemohlo být do zemí EU legálně dovezeno, lze ovšem těžko pokládat za ono „vynaložení veškerého úsilí“, které vyžaduje § 40 zákona o vinohradnictví a vinařství k liberaci ze žalobcem spáchaného deliktu. Ve spojení „vynaložení veškerého úsilí“ je zjevně obsažen požadavek konat něco víc, než pouze splnit podmínky pro legální dovoz vína do ČR, jinak by už samotný fakt, že víno bylo dovezeno legálně, tedy za splnění podmínek požadovaných právem EU pro volný pohyb zboží, navždy zbavoval dovozce či prodejce vína veškeré odpovědnosti za kvalitu daného vína, a to navzdory tomu, že jeho odpovědnost je zákonem o vinohradnictví a vinařství konstruována jako odpovědnost objektivní. S takovým výkladem se Nejvyšší správní soud nemůže ztotožnit. Pokud byl žalobce sankcionován za to, že jím prodávané víno nesplňovalo požadované enologické postupy, nemůže se zprostit objektivní odpovědnosti za kvalitu tohoto vína pouze na základě toho, že je dovezl s doklady potřebnými k legálnímu dovozu. Pouhou legálnost dovozu vína totiž nelze označit za „vynaložení veškerého úsilí“. Navíc ke změně naměřených hodnot a zhoršení kvality vína může dojít i v průběhu jeho přepravy či v důsledku nesprávného uskladnění apod., a rovněž z tohoto důvodu není možné spoléhat na osvědčení vydané zemí původu před vývozem do EU. V opačném případě by se mohly na základě takového osvědčení liberovat rovněž ty osoby, které se deliktu dopustily až na území České republiky. Takový závěr by tak umožnil dovoz a distribuci nekvalitních vín ze třetích zemí na území České republiky, a nadto by nepřipustně zvýhodňoval obchodníky s tímto druhem zboží oproti ostatním, ať už obchodníkům s vínem z jiných členských zemí EU, nebo obchodníkům s jiným druhem zboží, na které jsou kladeny přísnější požadavky. V nařízeních EU, která se týkají vývozu a dovozu vína ze třetích zemí, není otázka důvěryhodnosti posouzení kvality vína v dokladu VI 1 nikde výslovně zmíněna, ale je v nich uváděno, že má díky těmto nařízením dojít ke zjednodušení obchodu se třetími zeměmi (viz např. preambule nařízení č. 555/2008, bod 37). Zdejší soud nepřisvědčil argumentaci krajského soudu, podle

kteřé má toto osvědčení zároveň roli závazného posouzení kvality vína, na které se mohl žalobce spolehnout. Nejvyšší správní soud dospěl (...) k závěru, že pro naplnění liberačního důvodu nepostačuje pouhé spolehnutí se na kontrolu kvality vína provedenou dodavatelem (resp. útvarem, který v zemi původu provedl laboratorní testy). (...) Zároveň stěžovatelka nepochybila, pokud neprovedla jako důkaz osvědčení VI 1. Chtěl li se žalobce odpovědnosti za správní delikt v průběhu správního řízení zprostit, bylo pouze na něm, aby prokázal liberační důvody. Žalobce však navrhl jen důkaz v podobě osvědčení VI 1, jenž ke zproštění jeho odpovědnosti vést nemohl.“

59. Na základě takto vyložené otázky možnosti vyvinění je zcela patrné, že NSS považuje zmíněný dokument společně se zprávou o výsledku analýzy vypracovanou subjektem nebo útvarem pověřeným zemí, ze které výrobek pochází, pouze za dokument, který primárně umožňuje vstup výrobku ze třetích zemí na trh EU. Předložení takového dokumentu však NSS rozhodně nepovažuje za „vynaložení veškerého úsilí“, které vyžaduje § 40 zákona o vinohradnictví a vinařství k liberaci ze žalobcem spáchaného deliktu a v daném spojení „vynaložení veškerého úsilí“ je dle jeho přesvědčení zjevně obsažen požadavek konat něco víc, než pouze splnit podmínky pro legální dovoz vína do ČR. NSS dále uvádí, že samotný fakt, že víno bylo dovezeno legálně, tedy za splnění podmínek požadovaných právem EU pro volný pohyb zboží, nemůže navždy zbavovat dovozce či prodejce vína veškeré odpovědnosti za kvalitu tohoto produktu. V daném případě pak, pokud byl žalobce sankcionován za to, že jím prodávané víno nesplňovalo požadované enologické postupy, nemůže se zprostit objektivní odpovědnosti za kvalitu vína pouze na základě toho, že víno dovezl s doklady, potřebnými k legálnímu dovozu. NSS též zdůrazňuje, že ke změně naměřených hodnot a zhoršení kvality vína může dojít i v průběhu jeho přepravy či v důsledku nesprávného uskladnění apod. a z uvedeného důvodu tedy rovněž nelze spoléhat na osvědčení vydané zemí původu před vývozem do EU. Pokud by připustil, že tomu tak není, mohly by se prakticky na základě takového osvědčení liberovat osoby, které se dopustily deliktu až na území České republiky, takový závěr by pak de facto umožnil dovoz a distribuci nekvalitních vín ze třetích zemí na území ČR, nadto by rovněž nepřipustně zvýhodňoval obchodníky s tímto druhem zboží oproti ostatním, a to ať již z jiných členských zemí EU, nebo obchodníkům s jiným druhem zboží, na které jsou kladeny přísnější požadavky. Pokud se týká nařízení EU, která řeší vývoz a dovoz vína ze třetích zemí, není otázka důvěryhodnosti posouzení kvality vína v dokladu VI 1 nikde výslovně zmíněna, je v nich uváděno, že díky těmto nařízením má dojít ke zjednodušení obchodu se třetími zeměmi.
60. K problematice prodeje či pouze uskladnění vadného vína pak krajský soud v návaznosti na znění § 3 písm. q) zákona o vinohradnictví a vinařství připomíná, že „*uváděním do oběhu se rozumí již samotná nabídka produktu k prodeji, jeho prodej anebo jiná forma jeho nabídky ke spotřebě, včetně skladování pro potřeby prodeje, případně přípravy pro potřeby prodeje, nebo nabídky ke spotřebě*“, a žalobce tedy naplnil znak správního deliktu, obsaženého v § 39 odst. 1 písm. ff) zákona č. 321/2004 Sb.
61. K námitce žalobce o nutném provedení dokazování správním orgánem zaujal NSS závěr o tom, že správní orgán nepochybil, pokud neprovedl jako důkaz osvědčení VI 1, neboť pokud se chtěl žalobce odpovědnosti za správní delikt v průběhu správního řízení zprostit, bylo pouze na něm, aby prokázal liberační důvody.
62. Závěry vyvozené NSS v dané věci jsou pak pro krajský soud závazné a soud se s uvedenými závěry ztotožnil. Pokud pak žalobce v průběhu posledního jednání ve věci

namítal rozhodnutí NSS ze dne 6. 1. 2016, čj. 2 As 217/2015, kdy se soud vyjádřil k potřebnému rozsahu dokazování správního orgánu (v případě přestupkového řízení) tak, aby byla vina subjektu jasně a nepochybně prokázána, krajský soud dospěl k závěru, že zde popsaná situace nemůže na současně projednávanou věc plně dopadat, neboť, jak je z rozhodnutí NSS o kasační stížnosti žalovaného v této věci patrné, v současně projednávané věci měl NSS provedené důkazy, ve shodě s aktuálním posouzením krajského soudu, za dostatečné nejen co do vyslovení správnosti provedených rozborů, ale i v závěru o naplnění znaků správního deliktu při pouhém skladování vína.

63. NSS se ve svém rozhodnutí zabýval i nedůvodností dalšího výsledku pracovnice žalobce, paní J. D., ze spisu považoval za jasné, z jakého sudu byl vzorek nevyhovujícího sudového vína Chardonnay odebrán, odkázal na doklad ze dne 2. 4. 2018, č. D008-60458/15 a protokol o odběru vzorků č. D008-60458/15/A02, tyto korespondují i s fotografií sudu s nápisem Chardonnay. Krajský soud pak tedy rovněž považuje z průběhu správního řízení za jednoznačně zřejmé, odkud a jak byl vzorek vína odebrán.
64. Po novém projednání a přezkoumání věci tedy dospěl krajský soud, respektuje závazný právní názor Nejvyššího správního soudu (§ 110 odst. 4 s.ř.s.), k závěru, že žalobce naplnil znaky správního deliktu, a to jednáním podrobně popsaným v bodě 2. tohoto rozsudku, tedy porušil § 39 odst. 1 písm. ff) zákona o vinohradnictví a vinařství, z uvedeného správního deliktu se nevyvinil poukazem na „vynaložení veškerého úsilí, které lze požadovat“, tedy na ustanovení jeho § 40, neboť jím uváděná obhajoba před krajským a Nejvyšším správním soudem neobstála. Krajský soud je přesvědčen, že shora uvedené důvody jsou pro učiněný závěr o nedůvodnosti žaloby dostatečné, a proto žalobu zamítl (§ 78 odst. 7 s.ř.s.).

VI. Náklady řízení

65. Ustanovení § 60 odst. 1 s.ř.s. upravuje náhradu nákladů řízení, a to dle úspěšnosti účastníků v konaném řízení. V daném případě byl jak před krajským soudem, tak v řízení o kasační stížnosti úspěšným správní orgán, který žádné náklady řízení nežádal, soud proto rozhodl tak, že tyto nepřiznává žádnému z účastníků.

Poučení:

Toto rozhodnutí nabývá právní moci dnem doručení účastníkům (§ 54 odst. 5 s. ř. s.).

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Hradec Králové 20. února 2019

JUDr. Magdalena Ježková v. r.
předsedkyně senátu